

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKARSKE GRUPE:

**M&V Investments“ a.d. Beograd
i „AIK BANKA“ a.d. Beograd**

sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine

*(u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke,
Službeni glasnik RS br. 103/2016)*

Beograd, maj 2018. godine

Sadržaj

1.	Uvodne napomene	4
2.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na Proceduru za upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe.....	6
2.1	Upravljanje rizicima	8
2.1.1.	Upravljanje kreditnim rizikom	8
2.1.2.	Upravljanje rizikom likvidnosti.....	10
2.1.3.	Upravljanje tržišnim rizicima.....	12
2.1.4.	Upravljanje kamatnim rizikom	13
2.1.5.	Upravljanje operativnim rizikom	13
2.1.6.	Upravljanje rizikom ulaganja.....	14
2.1.7.	Upravljanje rizikom zemlje.....	15
2.1.8.	Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja	16
2.1.9.	Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma	16
2.2	Način organizovanja procesa upravljanja rizicima	16
2.3	Potvrda Grupe o adekvatnosti upravljanja rizicima i i unutrašnjoj kontroli.....	16
2.4.	Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima.....	17
3.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Bankarske grupe	17
3.1.	Podaci o kapitalnoj poziciji Bankarske grupe (PI-KAP).....	17
3.2.	Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske grupe (PI-FIKAP).....	21
3.3.	Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK)	22
4.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Bankarske grupe.....	27
4.1.	Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Bankarske grupe (PI-AKB)	27
5.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Grupe .	30
6.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala	32
6.1	Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracicličnog zaštitnog sloja kapitala	32
6.2.	Podaci o iznosu kontracicličnog zaštitnog sloja kapitala	33
7.	Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Bankarske grupe rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika.....	33
7.1	Kreditni rizik.....	33
7.1.1	Ukupan iznos izloženosti Bankarske grupe	35
7.1.2	Geografska raspodela izloženosti	36
7.1.3	Raspodela izloženosti Bankarske grupe prema sektorima (u 000 RSD) '000 RSD	38
7.1.4	Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću	40
7.1.5	Obezvredena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima na dan 31.12.2017.godine	40

7.1.6 Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.....	41
7.1.7 Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci Narodne Banke Srbije o klasifikaciji).....	41
7.1.8 Kreditni rejtinzi.....	41
7.2 Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk).....	44
7.3 Kamatni rizik.....	45
7.4 Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi	47
8. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava.....	49
8.1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidованoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja	49
8.2. Razlike u obuhvatu konsolidacije	49
8.3. Razlike u pozicijama bilansa stanja	50

1. Uvodne napomene

Prema Zakonu o bankama:

- **Bankarska grupa** je grupa društava koju čine isključivo lica u finansijskom sektoru i u kojoj najmanje jedna banka ima svojstvo najvišeg matičnog društva ili svojstvo zavisnog društva.
- **Najviše matično društvo** je pravno lice u kome nijedno drugo pravno lice nema kontrolno učešće.
- **Podređeno društvo pravnog lica je zavisno ili pridruženo društvo tog lica.**
- **Bankarski holding** je najviše matično društvo u bankarskoj grupi koje nije banka.

Za potrebe ovog objavlјivanja podataka i informacija, u skladu sa navedenim definicijama, Grupa je bankarska grupa koju čine M&V Investments a.d. Beograd (Najviše matično društvo, Bankarski holding), AIK banka a.d. Beograd (AIK Banka, podređeno društvo-zavisno društvo) u daljem tekstu zajedno: članice Grupe.

Investiciono društvo "M&V Investments" a.d. Beograd (u daljem tekstu: Društvo/Brokersko-dilersko društvo) je dobilo dozvolu za rad od Komisije za hartije od vrednosti 17. oktobra 1995. godine, na osnovu Rešenja broj 03/491/2-95. Upis u sudski registar izvršen je kod Privrednog suda u Novom Sadu, 7. novembra 1995. godine, Rešenjem broj Fi-4809/95.

Brokersko-dilersko društvo "M&V Investments" a.d. Beograd je član Beogradske berze a.d., Beograd od 27. februara 1996. godine.

Poslovno ime Najvišeg matičnog društva je:

Brokersko-dilersko društvo "M&V Investments" a.d. Beograd.

Sedište Društva je u Beogradu, Bulevar Mihajla Pupina 115a.

Osnovna delatnost Društva je obavljanje investicionih usluga i aktivnosti koje se odnose na finansijske instrumente i to: prijem i prenos naloga koji se odnose na prodaju i kupovinu finansijskih instrumenata, izvršenje naloga za račun klijenata, trgovanje za sopstveni račun, upravljanje portfoliom, usluge pokroviteljstva u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa, usluge u vezi sa ponudom i prodajom finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa, kao i za dodatne usluge definisane Zakonom o tržištu kapitala iz člana 2. stav 1. tačka 9) podtačke (1), (2), (3), (5), (6) i (7).

Matični broj Društva je 08614938.

Poreski identifikacioni broj Društva je 100448611.

Društvo je na dan 31.decembar 2017. godine imalo 14 zaposlenih radnika (31. decembra 2016. godine: 14 zaposlenih).

Poslovno ime Banke 1 - podređenog (zavisnog) društva 1. je:

AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNA BANKA "AIK BANKA" akcionarsko društvo Beograd.

Skraćeno poslovno ime Banke je: "AIK BANKA" a.d. Beograd.

Sedište Banke je u Beogradu, Bulevar Mihajla Pupina 115d.

Matični broj Banke je 06876366.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836.

Najveće učešće u kapitalu Banke ima akcionar M&V Investments a.d., Beograd i isto je na dan 31.12.207.godine iznosilo 96.94% dok je učešće istog akcionara u upravljačkom kapitalu Banke na dan 31.12.2017. godine 99.55% (na dan 31. decembra 2016. godine učešće M&V Investments a.d., Beograd u upravljačkom kapitalu Banke iznosilo je 99.15%).

Početkom februara 2017.godine na predlog većinskog akcionara Banke, M&V Investments a.d., Skupština

akcionara Banke donela je odluku o sticanju vlasništva i kupovini Alpha Bank Srbija a.d., Beograd. Banka je 11. aprila 2017. godine upisom vlasništva na akcijama Jubanke a.d., Beograd u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti stekla direktno kontrolno vlasništvo u Alpha Bank Srbija a.d., Beograd koje joj je omogućilo sticanje zavisnog podređenog društva u kome Banka ima 100% učešća u akcijskom kapitalu. Alpha Banka je promenila svoje poslovno ime u Jubanka a.d., Beograd.

Na redovnoj sednici Skupštine AIK banke a.d., Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d., Beograd AIK banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d., Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je imala 768 zaposlenih radnika (31.12. 2016. godine 611 zaposlenih).

Grupa sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja kao i konsolidovane izveštaje za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa istoimenom Odlukom NBS.

Matično društvo sa AIK bankom konsolidaciju vrši primenom metode pune konsolidacije a sa Gorenjskom bankom equity metodom.

U skladu sa odredbama Zakona o bankama i odredbama Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke (u daljem tekstu Odluka), Matično društvo sastavlja i objavljuje izveštaj o Objavljivanju podataka i informacija Bankarske grupe sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine. Ovaj Izveštaj sadrži sve regulatorno propisane podatke i informacije za period poslovanja od 01. januara 2017. do 31. decembra 2017. godine.

Izveštaj se objavljuje na internet adresi Matičnog društva (www.mvi.rs).

U skladu sa Odlukom, Matično društvo je dužno da sa stanjem na dan 31.decembar 2017. godine objavi podatke i informacije koje se odnose na:

- kapital,
- kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala,
- kontracicilični zaštitni sloj kapitala i
- pokazatelj leveridža.

Ukupni regulatorni kapital na dan 31. decembar 2017. godine iznosi 36.162.003 hiljada dinara i sastoji se od:

- osnovnog akcijskog kapitala u ukupnom iznosu od 35.635.373 hiljada dinara i
- dopunskog kapitala u ukupnom iznosu od 526.630 hiljada dinara.

Ukupni kapitalni zahtevi za pokriće rizika iznose 12.297.438 hiljada dinara (12.301.468 hiljada dinara sa uključenim CVA) i to za:

- kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu slobodnih isporuka 10.716.208 hiljada dinara,
- tržišni (devizni) rizik 192.849 hiljada dinara,
- operativni rizik 1.388.381 hiljada dinara.

Dodatno, Grupa je na dan 31.12.2017. god. obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od 4.030 hiljada rsd.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 31. decembar 2017. godine iznosi 23,52%.

Pokazatelj leveridža je na dan 31. decembar 2017.godine iznosio 12,73%.

2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na Proceduru za upravljanje rizicima na nivou bankarske grupe

Rizik je sastavni deo poslovanja i nemoguće ga je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnike kapitala tj. akcionare, kreditore, deponente i regulatora.

Grupa je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve njene poslovne aktivnosti i koji obezbeđuje da rizični profil bude u skladu sa definisanim sklonosću Grupe ka rizicima.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita, kao i izveštavanje u skladu sa regulativom i internim aktima Grupe. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja. Grupa je definisala praćenje i kontrolu rizika Procedurom za upravljanje rizicima na nivou Grupe. Navedena Procedura služi kao osnova za izradu drugih internih akata na nivou podređenih društava u finansijskom sektoru.

Uzimajući u obzir kompleksnost Banke u odnosu na brokersko-dilersko društvo, Banka vrši praćenje i kontrolu rizika putem izrade više internih akata kao što su Strategija upravljanja rizicima, Politika upravljanja rizicima, procedure za pojedinačne rizike kao i putem uspostavljanja sistema limita za pojedinačne rizike.

Procedura upravljanja rizicima na nivou Grupe predstavlja sastavni deo sistema upravljanja rizicima i usklađena je sa regulatornim zahtevima NBS.

Procedura za upravljanje rizicima na nivou Grupe sadrži:

- Pregled i definicije svih rizika kojima je Grupa u svom poslovanju izložena ili može biti izložena;
- Dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima kao i sklonost i toleranciju ka rizicima koja je određena u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala Grupe;
- Sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima u skladu sa Politikom sistema unutrašnjih kontrola bankarske Grupe;
- Organizaciju procesa upravljanja rizicima i utvrđivanje vrednosti pokazatelja na konsolidovanoj osnovi koji se obračunavaju u skladu sa regulativom i internim aktima;
- Obavezu redovnog izveštavanja organa Matičnog društva i NBS o izloženosti rizicima o upravljanju rizicima;
- Kriterijume za utvrđivanje loše aktive Grupe, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

U skladu sa okvirom za upravljanje rizicima definisanim od strane Matičnog društva, Grupa uspostavlja pouzdan i sveobuhvatan sistem za upravljanje rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti članica Grupe i koji obezbeđuje da rizični profil Grupe bude u skladu sa unapred definisanim sklonosću ka rizicima.

U okviru Procedure za upravljanje rizicima na nivou Grupe identifikovani su sledeći rizici kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju:

Kreditni rizik - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema članicama Grupe.

Kreditni rizik uključuje i:

- **Rezidualni rizik** - rizik da primenjene tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što se očekivalo, odnosno da njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je Grupa izložena;
- **Rizik smanjenja vrednosti potraživanja (dilution risk)**- mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku;

- **Rizik izmirenja/isporuke**- mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na unapred ugovoren datu izmirenja/isporuke;
- **Rizik druge ugovorne strane** - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Rizik likvidnosti - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled nesposobnosti članica Grupe da ispunjavaju svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Kamatni rizik - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

Tržišni rizici - mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe po osnovu promene vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

- **Devizni rizik**- mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog promene deviznog kursa. Grupa je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.
- **Cenovni rizik**- mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene vrednosti portfolija finansijskih instrumenata (dužničke i vlasničke hartije od vrednosti). Cenovni rizik obuhvata opšti i specifični cenovni rizik:
  - **Opšti cenovni rizik** je rizik promene cene kao posledice opšteg stanja i promena na određenom tržištu i
  - **Specifični cenovni rizik** je rizik promene cene hartija od vrednosti kao posledica promene činjenica vezanih za njenog emitenta.
- **Robni rizik**- mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promene cena roba koje se nalaze u pozicijama članica Grupe.

Rizik koncentracije - rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Grupe prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Rizik koncentracije odnosi se na:

- velike izloženosti,
- grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su: privredni sektori - grane, geografska područja, vrste proizvoda i aktivnosti i sl,
- instrumenti kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti, itd.

Rizik izloženosti obuhvata rizik izloženosti Grupe prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica kao i rizik izloženosti Grupe prema licu povezanom sa članicama Grupe. **Velika izloženost** prema jednom licu ili grupi povezanih lica jeste izloženost koja iznosi najmanje 10% regulatornog kapitala Grupe obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Izloženost Grupe prema jednom licu ili grupi povezanih lica izračunava se na osnovu konsolidovanog bilansa stanja Grupe koji se odnose na to lice ili tu grupu.

Rizici ulaganja Grupe- obuhvataju rizike ulaganja Grupe u druga pravna lica koja nisu lica u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Rizik zemlje - rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Grupa izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe zbog nemogućnosti članica

Grupe da naplate potraživanja od tog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Rizik zemlje obuhvata sledeće rizike:

- političko-ekonomski rizik, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarivanja gubitka zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji;
- rizik transfera, pod kojim se podrazumeva verovatnoća ostvarenja gubitka zbog nemogućnosti naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje dužnika.

Operativni rizik - rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe koji su posledica propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Grupi, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Pravni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu sudskih ili vansudskih postupaka u vezi s poslovanjem banke (obligacioni odnosi, radni odnosi i sl.).

Rizik usklađenosti poslovanja - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja Grupe da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim procedurama, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Ovaj rizik posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik.

Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik da će stranka zloupotrebiti poslovni odnos, transakciju ili proizvod za pranje novca ili finansiranje terorizma tj. rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju Banke usled korišćenja Banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa sa Bankom, transakcije, usluge ili proizvoda Banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja Banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima Bankne kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja.

Reputacioni rizik - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled propuštanja usklađivanja poslovanja Grupe sa zakonskom, podzakonskim aktima, internim aktima Grupe, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom i kao posledica toga mogući gubitak poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju Grupe, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik - rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i/ili kapital Grupe usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, njihovog neadekvatnog sprovodenja, kao i usled promena u okruženju u kojem članice Grupe posluju ili izostanka odgovarajućih reakcija Grupe na te promene.

Identifikovanim rizicima Grupa upravlja kroz jasno definisan proces upravljanja rizicima koji uključuje redovno i pravovremeno identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, praćenje rizika, preuzimanje mera za ublažavanje i izveštavanje.

2.1 Upravljanje rizicima

2.1.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Cilj upravljanja kreditnim rizikom na nivou Grupe je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe (izračunat na osnovu podataka iz konsolidovanih finansijskih izveštaja) usled neizvršavanja obaveza dužnika prema svakoj članici Grupe ponaosob. Pri ostvarivanju navedenog cilja Grupa se vodi principima definisanim u okviru Procedure za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe.

Kreditnim rizikom članice Grupe upravljaju na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou svog celokupnog portfolija potraživanja. Kreditnim rizikom Grupe se upravlja indirektno putem upravljanja ovim rizikom na nivou svake članice Grupe.

Članice Grupe internim procedurama i metodologijama kreditiranja definišu kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr.

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje: identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kreditnom riziku.

Proces identifikovanja kreditnog rizika podrazumeva utvrđivanje tekućeg nivoa izloženosti kreditnom riziku zasnovanom na istorijskim podacima, kao i izloženosti kreditnom riziku koja može nastupiti u periodu otplate plasmana.

U proces identifikovanja kreditnog rizika uključen je i proces identifikovanja rizika koncentracije.

U proces identifikovanja kreditnog rizika uključene su organizacione jedinice u čijoj je nadležnosti prodaja, upravljanje i kontrola kreditnim rizikom kao i svi organi koji donose odluku o odobravanju plasmana.

Identifikovanje kreditnog rizika i rizika koncentracije se vrši u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta sa klijentom. Inicijalni kontakt sa klijentom/dužnikom uspostavljuju saradnici za prodaju.

Na nivou Grupe je formirana baza povezanih lica, kao i baza lica povezanih sa članicama Grupe, koja se u kontinuitetu ažurira podacima i promenama-prilikom svakog zahteva za plasman (ukoliko za isto postoji dokumentovana potreba).

Pored identifikacije izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica Grupa identificuje i izloženosti prema određenim sektorima, geografsku izloženost kao i izloženost prema pružaocima kreditne zaštite, a sve u cilju merenja odnosno praćenja izloženosti riziku koncentracije koji proizilazi iz sektorske, geografske odnosno koncentracije pružaoca kreditne zaštite.

Kreditni rizik članice Grupe mere i procenjuju primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće kategorije, a u skladu sa pravilima definisanim Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Procena kreditnog rizika se vrši pri sagledavanju zahteva za određeni plasman, zahteva za izmenu uslova i rokova korišćenja i vraćanja određenog plasmana, praćenja plasmana, preko obračunavanja obezvređenja i izdvajanja određenog iznosa rezervi za procenjene gubitke, kao i prilikom izrade redovnog godišnjeg izveštaja o poslovanju klijenta do konačne naplate određenog plasmana.

Za merenje/procenu kreditnog rizika i rizika koncentracije na nivou Grupe su nadležne organizacione jedinice zadužene za upravljanje i kontrolu kreditnog rizika.

Proces merenja kreditnog rizika zasnovan je na dva regulatorna pristupa:

- klasifikacija potraživanja dužnika i obračun rezerve za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke i
- proces obezvređenja bilansne aktive i procene verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama obračunatim u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 i Međunarodnim računovodstvenim standardom 37.

Merenje kreditnog rizika bazira se na analizi: pokazatelja finansijskog stanja dužnika za pravna lica odnosno stepena kreditne sposobnosti za fizička lica, urednosti dužnika u izmirivanju obaveza prema Banci (trenutna i u poslednjih godinu dana), merenje uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika, kvalitativnih podataka prikupljenih o klijentu i kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja (prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja).

Procena i obračun obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja se vrši na osnovu analize: kašnjenja u servisiranju dospelih obaveza prema Banci, uočenih slabosti u tokovima gotovine komitenata, pogoršanja: finansijskog stanja, kreditne sposobnosti, likvidnosti računa dužnika, kao i nepoštovanja uslova definisanih

ugovorom. Procena obezvredenja se vrši na pojedinačnoj i grupnoj osnovi u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 i Međunarodnim računovodstvenim standardom 37.

Dodatno, u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na nivou Grupe se obračunava i potrebna rezerva za procenjene gubitke. Pri obračunu potrebne rezerve za procenjene gubitke po potraživanjima od dužnika iz nefinansijskog i nedržavnog sektora izvršeno je dozvoljeno umanjenje iznosa potrebne rezerve u svemu u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od osnovnog kapitala Banke u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Praćenje kreditnog rizika vrši se kako na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika / grupe povezanih lica, tako i na nivou ukupnog kreditnog portfolija Banke. Istovremeno, na taj način se prati i rizik koncentracije plasmana s tim što se ovaj rizik dodatno prati i na nivou sektora/grane delatnosti, geografske strukture i pružaoca kreditne zaštite.

Ublažavanje kreditnog rizika podrazumeva utvrđivanje mera i pravila za primenu tih mera, koje se odnose na preuzimanje, smanjenje, diversifikaciju, prenos i izbegavanje rizika koje je Grupa identifikovala, izmerila i procenila.

Ublažavanje kreditnog rizika na nivou potrfolija svake članice Grupe vrši se korišćenjem tehnika ublažavanja kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

U cilju održavanja rizika na prihvatljivom nivou, članice Grupe primenjuju tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinačnog plasmana putem poštovanja interna postavljenih limita, diversifikacijom plasmana/ulaganja i pribavljanjem prihvatljivih instrumenata obezbeđenja.

Za ublažavanje kreditnog rizika na nivou Grupe primenjuju se instrumenti materijalne i nematerijalne kreditne zaštite,a u skladu s odredbama Odluke o upravljanju rizicima banke.

Ublažavanje rizika koncentracije sprovodi se aktivnim upravljanjem kreditnim portfolijom, kao i prilagođavanjem nivoa izloženosti definisanim internim limitima.

U okviru procesa interne procene adekvatnosti kapitala na nivou Grupe je predviđeno sprovođenje stres testova za kreditni rizik, rizik koncentracije i kreditno-devizni rizik.

Izveštavanje o kreditnom riziku na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom.

U skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Grupa redovno dostavlja Narodnoj banci Srbije sve propisane izveštaje koji se odnose na izloženost kreditnom riziku i riziku koncentracije. Ove izveštaje Grupa dostavlja na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

Članice Grupe na kvartalnom nivou dostavljaju Matičnom društvu izveštaj o upravljanju kreditnim rizikom na nivou grupe koji sadrži:

- Pregled izloženosti prema licima povezanim sa Grupom
- Pregled velikih izloženosti
- Pregled ulaganja
- Kretanje pokazatelja adekvatnosti kapitala
- Izveštaj o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala
- Rizik druge ugovorne strane

Na zahtev organa Matičnog društva izveštaji mogu da uključe i druge informacije relevantne za praćenje kreditnog rizika na nivou Grupe.

2.1.2. Upravljanje rizikom likvidnosti

Cilj upravljanja rizikom likvidnosti na nivou Grupe sastoji se u tome da sve članice Grupe svojom imovinom i obavezama upravljaju na način koji im omogućava da u svakom trenutku ispune svoje dospele obaveze, kao

i da trajno ispunjavaju sve svoje obaveze, te da eliminišu mogućnost nastanka negativnih efekata na svoj, kao i na finansijski rezultat i kapital Grupe. Pri ostvarivanju navedenog cilja, Grupa se vodi principima definisanim u okviru Procedure za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe.

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, odnosno, obaveza i potraživanja, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive, odnosno, pojedinih njihovih delova.

Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti članica Grupe uspostavljeni su procesi:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava, u lokalnoj i svim značajnim valutama i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća po svim značajnim valutama

U procesu merenja i praćenja rizika likvidnosti članice Grupe, a u skladu sa prirodom, obimom i složenošću svojih poslovnih aktivnosti, prate indikatore likvidnosti i GAP analizu.

U cilju efikasne kontrole rizika likvidnosti, svaka članica Grupe, dnevno prati likvidnosnu situaciju kroz praćenje definisanih limita.

Kontinuirano se sprovodi proces procene svih budućih novčanih tokova - priliva i odliva sredstava. Projekcija rizika likvidnosti omogućava definisanje i preduzimanje preventivnih mera za umanjenje buduće izloženosti riziku likvidnosti. Takođe, dnevno se prate i neto tokovi gotovine, dnevne promene i stanja najlikvidnijih sredstava (gotovine, žiro računa) i obaveza (promene na transakcionim računima deponenata, kao i promene u oročenim depozitima pravnih lica).

U procesu upravljanja rizikom likvidnosti, nadležni organi članica Grupe, usvajaju limite izloženosti riziku likvidnosti a u skladu sa prirodom, obimom i složenošću svojih poslovnih aktivnosti.

Sve članice Grupe su u obavezi da se pridržavaju regulatornih i interni propisanih limita.

Radi ublažavanja rizika likvidnosti članice Grupe koriste kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti.

Mere zaštite podrazumevaju upravljanje aktivom i pasivom u cilju usklađivanja priliva i odliva sredstava, kao i usklađivanja strukture izvora sredstava i plasmana.

Takođe, članice Grupe primenjuju i mere zaštite od uticaja drugih rizika na likvidnost, a koje se odnose i na ugovaranje sledećih instrumenata zaštite: ugovaranje zaštitnih klauzula od promene deviznog kursa, promene kamatnih stopa i ostale instrumente zaštite. Mere koje članice Grupe primenjuju zavise od strukture bilansa i strukture izvora finansiranja.

Strateške mere koje se sprovode u cilju ublažavanja rizika likvidnosti su:

- Diversifikacija izvora finansiranja - po vrsti depozita, valuti depozita, iznosu depozita, ročnosti depozita;
- Posebno praćenje depozita stanovništva, kao najkvalitetnijeg izvora finansiranja;
- Držanje portfolija hartija od vrednosti kao rezerve likvidnosti - mogućnost zalaganja i/ili prodaje;

Operativne mere za ublažavanje rizika likvidnosti:

- Zaduživanje na međubankarskom tržištu;
- Zalaganje hartija od vrednosti za dobijanje kratkoročnih kredita za likvidnost i lombardnog kredita od regulatora;
- Revidiranje optimuma efektivnog novca u blagajnama;
- Prodaja hartija od vrednosti;
- Povećanje kamatne stope na depozite do tržišnog nivoa kamata i blago iznad tog nivoa;
- Smanjenje kreditne aktivnosti;

- Prodaja - sekjuritizacija kreditnog portfolija;
- Prodaja i zalaganje imovine, van portfolija hartija od vrednosti.

Dodatno, članice Grupe sprovode analize ponašanja deponenata i identikuju izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno sa pojmom problema povlačiti i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, članice Grupe umanjuju oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Izveštavanje o riziku likvidnosti na nivou Grupe obuhvata sistem internog izveštavanja o upravljanju rizikom likvidnosti.

Članice Grupe izveštavaju nadležne organe Matičnog društva po zahtevu Matičnog društva ili u slučaju odstupanja od regulatornih ili internu postavljenih limita.

2.1.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti tržišnim rizicima u prihvatljivim okvirima za Grupu uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu.

Identifikovanje tržišnih rizika Grupe podrazumeva da se na sveobuhvatan način i blagovremeno identikuju uzroci koji dovode do izloženosti tržišnim rizicima i podrazumeva utvrđivanje tekuće izloženosti tržišnim rizicima.

Grupa vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih deviznih pozicija u pojedinoj valuti i ukupno za sve valute u kojima posluje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke i Odlukom o kontroli bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi Narodne banke Srbije. Otvorena devizna pozicija predstavlja razliku između potraživanja i obaveza u stranoj valuti, kao i potraživanja i obaveza u lokalnoj valuti koja je indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu). Ukupna otvorena devizna pozicija Grupe obračunava se na osnovu podataka iz pojedinačnih finansijskih izveštaja članica Grupe primenom metode agregiranja bez mogućnosti međusobnog netiranja pozicija sa različitim predznakom tih članova. Ukupna otvorena devizna pozicija Grupe, kao zbir ukupne neto otvorene pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu, ne može biti veća od 20% kapitala Grupe.

Grupa vrši identifikaciju izloženosti cenovnom riziku dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti na osnovu vrednosti pozicija iz Knjige trgovanja, koje se prate i iskazuju u skladu sa promenama njihovih tekućih tržišnih cena (mark-to-market) odnosno u skladu sa odgovarajućim modelima vrednovanja (mark-to-model). Pozicije koje ulaze u Knjigu trgovanja se definišu u okviru posebnih internih akata vodeći računa da u momentu pribavljanja finansijskih instrumenata postoji namera da ih u kratkom roku nakon sticanja proda ili da ostvari dobit na osnovu stvarne/očekivane razlike između njihove nabavne i prodajne cene odnosno na osnovu drugih promena cena ili kamatnih stopa, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala.

Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Merenje i procena cenovnih rizika podrazumeva dnevno vrednovanje i praćenje svih pozicija koje se nalaze u Knjizi trgovanja.

Praćenje deviznog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti deviznom riziku. Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Grupe deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku.

U cilju efikasne kontrole tržišnog rizika organizaciona jedinica nadležna za kontrolu tržišnih rizika prati odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

U procesu upravljanja tržišnim rizicima, na nivou Grupe, svaka članica Grupe obavezna je da se pridržava regulatornih i interni propisanih limita.

Grupa sprovodi kontinuirano ublažavanje deviznog rizika kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou za profil rizika u skladu sa internim i regulatornim limitima.

U cilju smanjenja deviznog rizika, osnovna mera koja se preduzima jeste zatvaranje devizne pozicije utvrđivanjem i primenom adekvatnih tehnika koje uključuju ugovaranje standardnih i derivatnih instrumenata, kao i mera u delu sredstava i izvora sredstava - putem odobravanja kredita/uzimanja depozita sa deviznom klauzulom.

Ublažavanje cenovnog rizika se sprovodi kontinuirano kroz održavanje rizika na prihvatljivom nivou, kao i utvrđivanjem i primenom adekvatnih mera i tehnika. Definisanje limita izloženosti u Knjizi trgovanja i definisanje i primena mera za ublažavanje cenovnog rizika karakterišu fazu ublažavanja cenovnog rizika. Izveštavanje o tržišnim rizicima na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju tržišnim rizicima.

Eksterno izveštavanje na konsolidovanom nivou sprovodi se u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije. Članice Grupe izveštavaju Matično Društvo:

- ad-hoc - svako odstupanje od internih i regulatornih limita;
- na kvartalnom nivou - kvartalni izveštaj obuhvata procenu i analizu izloženosti tržišnom riziku, informacije o usklađenosti sa internim limitima, itd.

2.1.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je da Grupa blagovremeno identificuje izloženosti kamatnom riziku kao i očuvanje kapitala i stabilnosti kamatnog prihoda, uz minimiziranje negativnih efekata promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala i finansijski rezultat Grupe.

Identifikovanje kamatnog rizika podrazumeva analizu stanja i promena bilansne aktive i pasive, kao i promena kamatnih stopa, za svaku značajniju valutu u kojoj članice Grupe posluju, kao i faktora koji mogu uticati na izloženost kamatnom riziku. Identifikovanje kamatnog rizika podrazumeva i segment analize potraživanja u lokalnoj valuti i obaveza indeksiranih valutnog klauzulom.

Efektivan proces merenja kamatnih rizika je ključan za adekvatno upravljanje ovim rizicima. Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Grupe.

Svaka članica Grupe preduzima mere zaštite i minimiziranja izloženosti kamatnom riziku koje se odnose na:

- promene varijabilnih kamatnih stopa u određenom periodu;
- predlaganje vrste kamatnih stopa za nove plasmane i depozite;
- predlaganje perioda vezivanja sredstava za određenu kamatnu stopu;
- ostale instrumente zaštite.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku.

Izloženost kamatnom riziku održava se na prihvatljivom nivou poštovanjem interno propisanih limita.

Članice Grupe izveštavaju Matično društvo o izloženosti kamatnom riziku kroz izveštaj koji obuhvata procenu i analizu izloženosti kamatnom riziku, informacije o usklađenosti sa internim limitima, rezultate stres testova, itd.

2.1.5. Upravljanje operativnim rizikom

Cilj upravljanja operativnim rizikom sastoji se u tome da članice Grupe identifikuju događaje koji predstavljaju izvore operativnog rizika, identifikovane događaje klasificuju u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici, da prate njihovu učestalost i značaj po definisanim linijama poslovanja u skladu sa organizacijom i delatnošću, kao i da formiraju bazu podataka o događajima nastalim po osnovu operativnog rizika.

Identifikacija operativnih rizika podrazumeva identifikaciju događaja koji predstavljaju izvore operativnog rizika kojima članice Grupe mogu biti izložene. Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksternalizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Članice Grupe mere, odnosno procenjuju izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se prepostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika članice Grupe naročito procenjuju da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje namerava da poveri trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Izloženost operativnim rizicima se meri kvantitativno i kvalitativno. Kvalitet i obuhvatnost merenja mora biti dovoljan da obezbedi efikasno donošenje odluka. Merenje uključuje procenu rizika, ključne indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Na osnovu rezultata aktivnosti identifikacije i procene operativnog rizika definišu se mere za ublažavanje ovog rizika.

Ublažavanje operativnog rizika podrazumeva utvrđivanje mera i pravila za primenu tih mera, koji se odnose na preuzimanje, smanjenje, transfer i izbegavanje rizika koje su članice Grupe identifikovale, izmerile i procenile.

Ublažavanje operativnog rizika se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikacije, merenja i procene rizika;
- predlaganjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica, mera kojima će se preventivno delovati, odnosno kontrolisati, smanjivati i otklanjati uzroke operativnog rizika.

Izveštavanje o operativnim rizicima na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja o upravljanju operativnim rizicima.

Eksterno izveštavanje na konsolidovanom nivou sprovodi se u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

Organizaciona jedinica zadužena za kontrolu operativnih rizika izveštava nadležne organe na nivou Grupe:

- ad-hoc izveštaji o događajima sa velikim gubicima;
- na kvartalnom nivou obuhvata procenu i analizu izloženosti operativnom riziku (analizu prikupljenih podataka o događajima operativnog rizika, predloge i rokove za umanjenje najvećih operativnih rizika, kao i odgovorna lica/organizacione jedinice zadužene za preduzimanje predloženih mera, rezultate samoprocene, rezultate scenario analiza i praćenja ključnih indikatora rizika, itd).

2.1.6. Upravljanje rizikom ulaganja

Rizik ulaganja Grupe obuhvata rizike ulaganja članica Grupe u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Cilj upravljanja rizicima ulaganja na nivou Grupe sastoji se u tome da se na konsolidованoj osnovi identifikuje ukupni obim ulaganja u udelima i/ili akcijama drugih pravnih lica kao i u sopstvena osnovna sredstva i investicione nekretnine i da taj obim ulaganja održava u propisanim granicama u odnosu na kapital Grupe.

Rizik ulaganja se identificira pri svakoj nameravanoj promeni visine ulaganja članica Grupe u druga pravna lica i/ili u osnovna sredstva i investicione nekretnine, kao i pri svakoj promeni iznosa kapitala Grupe, obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Rizici ulaganja na nivou Grupe se mere utvrđivanjem iznosa:

- ulaganja u druga pravna lica bez obzira da li ista pripadaju grupi lica u finansijskom ili grupi lica koja nisu lica u finansijskom sektoru,
- ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine,
- zbir svih ulaganja u druga pravna lica iz nefinansijskog sektora,
- zbir ukupnih ulaganja, koja obuhvataju ulaganja u druga pravna lica i ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine,
- odnosa prethodno navedenih ulaganja i kapitala na nivou Grupe, obračunatog u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Ublažavanje rizika ulaganja se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica i organa Grupe,
- izračunavanjem i praćenjem izloženosti Grupe riziku ulaganja,
- praćenjem usklađenosti poslovanja Grupe sa uspostavljenim i preduzimanjem adekvatnih mera u cilju svođenja istog u okvire definisanih limita.

Izveštavanje o riziku ulaganja na nivou Grupe obuhvata sistem eksternog i internog izveštavanja.

Eksterno izveštavanje na konsolidovanom nivou sprovodi se u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, na obrascima i u rokovima koje je svojim odlukama propisala Narodna banka Srbije.

Interno izveštavanje na nivou Grupe se vrši u okviru seta izveštaja koji organizacione jedinice zadužene za kontrolu rizika kvartalno dostavlja nadležnim organima na nivou Grupe.

2.1.7. Upravljanje rizikom zemlje

Cilj upravljanja rizikom zemlje na nivou Grupe je identifikovanje izloženosti prema pojedinim dužnicima ili grupama povezanih dužnika koja su sa sedištem ili prebivalištem van Republike Srbije i održavanje iznosa tih izloženosti (u svakom trenutku) u okviru definisanih limita.

Identifikovanje rizika zemlje podrazumeva analizu svih indikatora koji dovode do nastanka i povećanja rizika zemlje, a sprovode se na nivou pojedinačnog plasmana i celokupnog portofolia. Rizik zemlje se identificuje:

- u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta ,
- u fazi formiranja dosjeva klijenta i
- u toku korišćenja/trajanja plasmana.

Rizik zemlje se meri:

- utvrđivanjem iznosa potraživanja od lica prema kome je Grupa izložena, a čija zemlja porekla nije Republika Srbija,
- praćenjem iskorišćenosti limita za svaku pojedinačnu zemlju.

Pri obračunu izloženosti riziku zemlje uzimaju se u obzir bilansna i vanbilansna potraživanja od pravnih lica i fizičkih lica- nerezidenata.

Rizik zemlje se procenjuje prilikom razmatranja limita za svaku pojedinačnu zemlju kroz sagledavanje raspoloživih podataka o zemlji (uključujući rejting zemlje), a koji mogu ukazati na povećan rizik zemlje.

Ublažavanje rizika zemlje se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika od strane nadležnih u okviru Grupe,
- izračunavanjem i praćenjem promena stanja potraživanja od lica čija država porekla nije Republika Srbija,
- praćenjem usklađenosti poslovanja Grupe sa uspostavljenim limitima za izloženosti riziku zemlje i preduzimanjem adekvatnih mera u cilju svođenja istog u okviru definisanih limita.

Izveštavanje o riziku zemlje na nivou Grupe vrši se u okviru izveštaja koje organizaciona jedinica zadužena za kontrolu rizika (nezavisno od mogućih kršenja limita) dostavlja nadležnim organima na nivou Grupe. Izveštaj uključuje iskorišćenost limita izloženosti riziku zemlje, po svakoj zemlji pojedinačno.

2.1.8. Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja

Grupa proaktivno upravlja rizikom usklađenosti poslovanja kroz kontinuirano praćenje i primenu zakonskih propisa i unutrašnjih akata i kroz permanentnu kontrolu primene propisa od strane nadležne službe.

Članice Grupe su usvojile i dodatna interna akta koja utvrđuju osnovne principe usklađivanja poslovanja sa propisima, internim aktima, pravilima struke, dobrim poslovним običajima i poslovnom etikom, kao i ulogu i odgovornost organa upravljanja, organizacionih delova i zaposlenih u procesu identifikovanja, praćenja i upravljanja rizikom usklađenosti.

Organizaciona jedinica zadužena za kontrolu usklađenosti poslovanja podnosi izveštaje nadležnim organima o identifikaciji i proceni glavnih rizika poslovanja.

2.1.9. Upravljanje rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma

Članice Grupe, u skladu sa važećom regulativom, vrše ocenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za svaku grupu ili vrstu stranke, poslovnog odnosa, proizvoda/usluge ili transakcije.

Klasifikacija rizičnosti se određuje sa aspekta; geografskog rizika, rizika stranke, rizika transakcije i rizika proizvoda. Na osnovu ocene rizičnosti prema faktorima rizika svi klijenti Grupe se svrstavaju u 4 grupe i to: klijenti niskog rizika, klijenti srednjeg rizika, klijenti visokog rizika i neprihvatljivi klijenti za Grupu. Služba za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, dostavlja nadležnim organima kao i nadležnim državnim organima Godišnje izveštaje: o analizi i proceni aktivnosti Banke u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i preduzetim merama nakon te kontrole, Analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma sa izveštajem o ukupnoj izloženosti Grupe riziku od pranja novca i finansiranja terorizma.

2.2 Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Matično društvo je obezbedilo sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja svim rizicima kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, u skladu sa Zakonom o bankama, Zakonom o tržištu kapitala, i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima u vezi sa upravljanjem rizicima na nivou bankarske grupe.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, na nivou Grupe je uspostavljena odgovarajuća organizaciona struktura koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavljena je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

- Organi Matičnog društva: Skupština akcionara društva, Odbor direktora, unutrašnja revizija;
- Svi organi i organizacione jedinice članica Grupe zaduženi za upravljanje i kontrolu rizika.

Unutrašnja revizija predstavlja posebnu i nezavisnu funkciju u Grupi. Ona obavlja poslove u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima.

Podređena društva imaju organizacione delove za upravljanje i kontrolu rizika, upravljanje sredstvima i unutrašnju reviziju čije su nadležnosti i odgovornosti definisane internim aktima, a u skladu sa okvirom definisanim Procedurom za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe.

2.3 Potvrda Grupe o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli

Članice Grupe su uspostavile adekvatan sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i složenošću poslovanja a sve u skladu sa svojom poslovnom politikom.

Članice Grupe kontinuirano rade na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, kao i na unapređenju procesa internog izveštavanja o izloženosti rizicima kao i na unapređenju efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

2.4. Pokazatelji poslovanja i izloženost rizicima

Rizični profil Grupe predstavlja procenu izloženosti Grupe rizicima koja se iskazuje kroz set pokazatelja.

Pokazatelji poslovanja Grupe, obračunati na dan 31. decembar 2017. godine, su dati u narednom pregledu:

Pokazatelji poslovanja	Regulatorni limit	31.12.2017.	31.12.2016.
Adekvatnost kapitala	min. 8% *	23.52%	24.28%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	20.20%	23.45%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	112.32%	145.85%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	43.78%	44.28%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	2.32%	1,92%
Prosečan dnevni pokazatelj likvidnosti	min. 1	2.59	2.92
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min 100%	216%	n.a
Pokazatelj deviznog rizika	maks 20%	6.67%	7.13%

*od 30. juna 2017. godine u primeni je nova regulativa po kojoj je regulatorni minimum 8%, ranije je iznosio 12%

3. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapital Bankarske grupe

3.1. Podaci o kapitalnoj poziciji Bankarske grupe (PI-KAP)

Red ni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa OAK*
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	3.757.905	
1.1.	od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK	3.757.905	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata	0	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	12.448.971	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	2.885.540	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	290.319	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	27.233.363	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	0	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)

7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	110.844	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	46.726.942	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	44.326	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	405.370	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja prostišu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobicima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove		tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)		tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke		tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	4.974.906	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbiće od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća

22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)		tačka 21. stav 1.
23. 1	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja i instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>		tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	0	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)		tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke	5.666.967	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Ukupna regulatorna prilagodavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	11.091.569	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	35.635.373	
Dodatni osnovni kapital: elementi			
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	0	tačka 22. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	0	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	0	
Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke			
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 1)
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 2)
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 3)
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	0	tačka 26. stav 1. odredba pod 4)
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)		tačka 26. stav 1. odredba pod 5)
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	0	
38. 1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (+)</i>		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	0	

40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	35.635.373	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskega kapitala i subordinirane obaveze, koji izpolnjujejo uslove iz točke 28. OAK in pripadajoče emisione premije za instrumente		tačka 27. stav 1. odredba pod 1) in pod 2)
42	Instrumenti kapitala izdati od strani podređenih društava, ki se priznaju v dopunskem kapitalu **	526.630	
43	Prilagođevanje za kreditni rizik, ki izpolnjujejo uslove za uključevanje v dopunski kapital	0	tačka 27. stav 1. odredba pod 3) in pod 4)
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	526.630	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna in sintetička ulaganja banke v sopstvene instrumente dopunskega kapitala in subordinirane obaveze, uključujuči instrumente, ki jih banka dolga za nakup na osnovu postojajoče ugovorne obaveze (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
46	Direktna, indirektna in sintetička ulaganja v instrumente dopunskega kapitala in subordinirane obaveze lica v finančnem sektorju, ki imajo ujemajno ulaganje v banki, ki so izvršena radi prikazovanja večega iznosa kapitala banke (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih in sintetičkih ulaganj v instrumente dopunskega kapitala in subordinirane obaveze lica v finančnem sektorju, v katerih banka nima pomembno ulaganje (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
48	Direktna, indirektna in sintetička ulaganja banke v instrumente dopunskega kapitala in subordinirane obaveze lica v finančnem sektorju, v katerih banka ima pomembno ulaganje, izključujuči pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije novih del vrednosti, ki se drže petih delovnih dnevov ali kraje (-)		tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskega kapitala (zbir od 45 do 48)	0	
49.1	Iznos za katere odbitne stavke od dopunskega kapitala banke premašuje iznos dopunskega kapitala banke (+)		
50	Dopunski kapital (razlika izmedu 44 i 49)	526.630	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	36.162.003	
52	Ukupna rizična aktiva	153.768.346	tačka 3. stav 2.
	Pokazatelji adekvatnosti kapitala in zaštitni slojevi kapitala		
53	Pokazatelj adekvatnosti osnovnega akcijskega kapitala banke (%)	23,17%	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
54	Pokazatelj adekvatnosti osnovnega kapitala banke (%)	23,17%	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
55	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	23,52%	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
56	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	4,83%	tačka 433.
57	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriče zaštitnih slojev (%)****	15,52%	

* OAK - Odloka o adekvatnosti kapitala banke

** popunjava najviše matično društvo, ki je na osnovu podatkov iz konsolidiranih finančnih izveščajev, v skladu z odlukom, s katerimi se ureja kontrola bankarske skupine na konsolidirano osnovno, dolžno da izračuna kapital za bankarsko skupino

*** kot procenat rizične aktive

****računa se kot osnovni akcijski kapital banke (izražen kot procenat rizične aktive) umanjeno za osnovni akcijski kapital banke, ki se uporablja za izračun pokazatelja adekvatnosti osnovnega akcijskega kapitala banke iz točke 3. stav 3. odredba pod 1) OAK, pokazatelja adekvatnosti osnovnega kapitala banke iz točke 3. stav 3. odredba pod 2) OAK in pokazatelja adekvatnosti kapitala banke iz točke 3. stav 3. odredba pod 3) OAK.

3.2. Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Bankarske grupe (PI-FIKAP)

Red. br.	Karakteristike instrumenta	Opis	Opis	Opis	Opis
1.	Emitent	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD	AIK BANKA AD BEOGRAD	M&V Investments ad Beograd
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr.CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	RSAIKBE79302	RSAIKBE36633	RSAIKBE15363	RSMVINE11740
	Tretman u skladu s propisima				
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	<i>Instrument osnovnog akcijskog kapitala (manjinski)</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala (manjinski)</i>	<i>Instrument dopunskog kapitala (manjinski)</i>	<i>Instrument osnovnog akcijskog kapitala</i>
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe				
4.	Tip instrumenta	<i>obične akcije</i>	<i>kumulativne preferencijalne akcije</i>	<i>nekumulativne preferencijalne akcije</i>	<i>obične akcije</i>
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	17.320.083	2.356.827	85.685	3.757.905
6.	Nominalna vrednost instrumenta	2.090,44	2.090,44	2.090,44	950
6.1.	Emisiona cena	1.900*	1.900*	1.900*	
6.2.	Otkupna cena	1.800**	954.53**	965.23**	
7.	Računovodstvena klasifikacija	Akcijski kapital	Akcijski kapital	Akcijski kapital	Akcijski kapital
8.	Datum izdavanja instrumenta	30.05.1995.	07.05.1998.	06.02.1997.	7.11.1995
9.	Instrument s datom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
9.1.	Inicijalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne	Ne	Ne
10.1	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost				
10.2	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)				
	<i>Kuponi / dividende</i>				
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljiva (u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara)	Fiksna (6% na nominalu)	Fiksna (6% na nominalu)	Promenljiva (u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara)
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi				
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende				
14.1	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Delimično diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo
14.2	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Da	Ne	Ne	Da
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Da	Ne	Ne	Ne

16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	nekumulativni	kumulativni	nekumulativni	nekumulativni
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	nekonvertibilan	nekonvertibilan	Nekonvertibilan (Opcija konvertibilnosti u obične akcije istekla 31.03.1998)	nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije				
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti				
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije				
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija				
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konverteže				
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konverteže				
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne	Ne	Da
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti				Zakonski pristup
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti				Uvek delimično
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno				Trajno
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja				
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Nekumulativne preferencijalne akcije	Druge (instrumenti duga)	Kukumulativne preferencijalne akcije	
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata				
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike				

* zatvorena emisija dana 20.06.2013.

** prinudni otkup 01.07.2016.

3.3. Podaci o povezivanju pozicija kapitala iz bilansa stanja s pozicijama iz obrasca PI-KAP (PI-UPK)

1. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja

Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Iznos u '000 RSD	Veza sa PI-KAP
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	28.591.979	
A.II	Založena finansijska sredstva	1.001.077	
A.III	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju	20.984	
A.IV	Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	7.311.317	
A.V	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	24.413.599	
A.VI	Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	337.090	
A.VII	Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	12.341.925	

A.VIII	Krediti i potraživanja od komitenata	114.302.716	
A.IX	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
A.X	Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
A.XI	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	4.974.906	ž
A.XII	Investicije u zavisna društva	0	
A.XIII	Nematerijalna ulaganja	405.370	đ
A.XIV	Nekretnine, postrojenja i oprema	3.413.775	
A.XV	Investicione nekretnine	11.570.914	
A.XVI	Tekuća poreska sredstva	0	
A.XVII	Odložena poreska sredstva	215.579	
	<i>Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja prostiču iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK</i>	0	p
A.XVIII	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	69.356	
A.XIX	Ostala sredstva	3.548.665	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (od 0001 do 0019)	212.519.252	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	7.950	
PO.II	Finansijske obaveze koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	0	
PO.III	Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	0	
PO.IV	Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.399.603	
PO.V	Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	147.986.208	
PO.VI	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	0	
PO.VII	Izdane sopstvene hartije od vrednosti i druga pozajmljena sredstva	0	
PO.VIII	Subordinirane obaveze	0	
PO.IX	Rezervisanja	523.880	
PO.X	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	
PO.XI	Tekuće poreske obaveze	195.693	
PO.XII	Odložene poreske obaveze	0	
PO.XIII	Ostale obaveze	1.477.225	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (od 0401 do 0413)	152.590.559	
	KAPITAL	0	
PO.XV	Akcijski kapital	3.757.905	a
PO.XVI	Sopstvene akcije	0	
PO.XVII	Dobitak	27.917.423	
	<i>Dobit iz ranijih godina raspoređena u osnovni akcijski kapital (većinski deo)</i>	12.356.762	t
	<i>Dobit iz tekuće godine raspoređena u osnovni akcijski kapital</i>	2.885.540	j
PO.XVIII	Gubitak	0	
PO.XIX	Rezerve	27.432.177	
	<i>Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici</i>	613.411	g

	<i>Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike (većinski deo)</i>	27.141.858	d
	<i>Nerealizovani gubici (-)</i>	-323.092	s
PO.XX	<i>Nerealizovani gubici</i>	0	
PO.XXI	<i>Učešća bez prava kontrole</i>	821.188	
	<i>Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu</i>	526.630	z
	<i>Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu</i>	110.844	r
	<i>Rezerve iz dobiti i ostale rezerve (manjinski deo)</i>	91.505	u
	<i>Dobit (manjinski deo)</i>	92.209	f
PO.XXI	<i>UKUPNO KAPITAL (0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 -0420) ≥ 0</i>	59.928.693	
PO.XXII	<i>UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA (0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 -0420) < 0</i>	0	
PO.XXIII	<i>UKUPNO PASIVA (0414 + 0421 - 0422)</i>	212.519.252	

2. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP

U '000 RSD

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa BS
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	3.757.905	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. OAK</i>	3.757.905	a
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	0	
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	12.448.971	t+f
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	2.885.540	j
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	613.411	g
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	27.233.363	d+u
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	0	
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu **	110.844	r
8	<i>Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagodavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)</i>	47.050.034	
	Osnovni akcijski kapital: regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke		
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	44.326	
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	405.370	d
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	0	p
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobicima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove		
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)		

14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)		
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke		
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)		
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	0	
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	0	
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	4.974.906	ž
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	0	
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	0	
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	0	
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	0	
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjen za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)		
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)		
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>		
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>		
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	323.092	s
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)		
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)		
27	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama banke	5.666.967	
28	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	11.414.661	
29	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 28)	35.635.373	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
30	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	0	
31	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	0	
32	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (30+31)	0	

	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke		
33	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	0	
34	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	0	
35	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	0	
36	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	0	
37	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)		
38	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 33 do 37)	0	
38.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (+)</i>		
39	Dodatni osnovni kapital (razlika između 32 i 38)	0	
40	Osnovni kapital (zbir 29 i 39)	35.635.373	
	Dopunski kapital: elementi		
41	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente		
42	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	526.630	z
43	Prilagodavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	0	
44	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 41 do 43)	526.630	
	Dopunski kapital: odbitne stavke		
45	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)		
46	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)		
47	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)		
48	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)		
49	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 45 do 48)	0	
49.1	<i>Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (+)</i>		
50	Dopunski kapital (razlika između 44 i 49)	526.630	
51	Ukupni kapital (zbir 40 i 50)	36.162.003	

3. Ograničenja koja se primenjuju pri obračunu kapitala

U '000 RSD

PREGLED ULAGANJA KOJE BANKA NIJE DUŽNA DA ODBIJA OD KAPITALA

Ulaganja u lica u nefinansijskom sektoru koja nisu odbitna stavka od kapitala (neto)	845.338
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru koja nisu odbitna stavka od kapitala (neto)	16.618

U '000 RSD

LIMITI ZA PRIMENU IZUZETAKA KOD ODBITNIH STAVKI OD OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA	
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala	4.061.028
Limit od 10% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	4.061.028
Limit od 17,65% osnovnog akcijskog kapitala izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	6.247.988
Podoban kapital iz tačke 13. stav 8. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	36.162.003

4. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahteve i adekvatnost kapitala Bankarske grupe

Bankarska grupa je u 2017. godini održavala adekvatnost kapitala na visokom nivou. Pokazatelj adekvatnosti je na dan 31.12.2017. godine iznosio 23.52%, što je znatno iznad propisanog limita.

Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine (u 000 RSD):

	31.12.2017. **	31.12.2016. *
Kapital	36.162.003	29.517.750
Kapitalni zahtevi	12.297.438	14.586.450
- Kreditni rizik	10.716.208	12.967.931
- Tržišni rizik	192.849	252.687
- Operativni rizik	1.388.381	1.365.832
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	23.52%	24.28%

* Basel 2; **Basel 3

Dodatno, na dan 31.12.2017. godine obračunat je kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od 4.030 hiljada rsd.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika:

- za kreditni rizik - primenom standardizovanog pristupa,
- za tržišni rizik (devizni rizik) - primenom standardizovanog pristupa i
- za operativni rizik - primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA)
- za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA).

4.1. Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Bankarske grupe (PI-AKB)

Redni broj	Naziv	Iznos u '000 RSD
		1
I	KAPITAL	36.162.003
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	35.635.373
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	526.630
II	KAPITALNI ZAHTEVI	12.297.438
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	10.716.208
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	133.952.600
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-

1.1.2.	<i>Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave</i>	1.230.203
1.1.3.	<i>Izloženosti prema javnim administrativnim telima</i>	-
1.1.4.	<i>Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama</i>	-
1.1.5.	<i>Izloženosti prema međunarodnim organizacijama</i>	-
1.1.6.	<i>Izloženosti prema bankama</i>	6.244.148
1.1.7.	<i>Izloženosti prema privrednim društvima</i>	66.173.657
1.1.8.	<i>Izloženosti prema fizičkim licima</i>	14.267.663
1.1.9.	<i>Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>	8.860.799
1.1.10.	<i>Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza</i>	16.058.491
1.1.11.	<i>Visokorizične izloženosti</i>	-
1.1.12.	<i>Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica</i>	-
1.1.13.	<i>Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-
1.1.14.	<i>Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom</i>	-
1.1.15.	<i>Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove</i>	2.712.460
1.1.16.	<i>Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	1.362.035
1.1.17.	<i>Ostale izloženosti</i>	17.043.144
1.2.	<i>Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)</i>	-
1.2.1.	<i>Izloženosti prema državama i centralnim bankama</i>	-
1.2.2.	<i>Izloženosti prema bankama</i>	-
1.2.3.	<i>Izloženosti prema privrednim društvima</i>	-
1.2.4.	<i>Izloženosti prema fizičkim licima</i>	-
1.2.4.1.	<i>od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima</i>	-
1.2.4.2.	<i>od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima</i>	-
1.2.4.3.	<i>od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstana u ovu klasu izloženosti</i>	-
1.2.5.	<i>Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	-
1.2.5.1.	<i>Primjenjeni pristup:</i>	-
1.2.5.1.1.	<i>Pristup jednostavnih pondera rizika</i>	-
1.2.5.1.2.	<i>PD/LGD pristupa</i>	-
1.2.5.1.3.	<i>Pristup internih modela</i>	-
1.2.5.2.	<i>Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja</i>	-
1.2.5.2.1.	<i>Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi</i>	-
1.2.5.2.2.	<i>Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima</i>	-
1.2.5.2.3.	<i>Ostala vlasnička ulaganja</i>	-
1.2.5.2.4.	<i>Vlasnička ulaganja na koje banka primjenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku</i>	-
1.2.6.	<i>Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-

1.2.7.	<i>Izloženosti po osnovu ostale imovine</i>	-
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽŠNE RIZIKE	192.849
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	192.849
3.1.1.	<i>Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti</i>	-
	<i>od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija</i>	-
3.1.2.	<i>Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti</i>	-
3.1.3.	<i>Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja</i>	-
3.1.4.	<i>Kapitalni zahtev za devizni rizik</i>	192.849
3.1.5.	<i>Kapitalni zahtev za robni rizik</i>	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	-
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.388.381
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.388.381
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	-
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	-
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	23,17%
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	23,17%
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	23,52%

Banka je na dan 31.12.2017. god. obračunala kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) u iznosu od 4.030 hiljada rsd.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane U '000 RSD

Klase izloženosti	Kapitalni zahtev
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	98.416
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
6) izloženosti prema bankama	499.532
7) izloženosti prema privrednim društvima	5.293.893
8) izloženosti prema fizičkim licima	1.141.413
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	708.864
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.284.679
11) visokorizične izloženosti	-
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	216.997
14) izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	108.963
15) ostale izloženosti	1.363.452
Ukupno:	10.716.208

5. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala Grupe

Grupa je uspostavila proces interne procene adekvatnosti kapitala (u daljem tekstu: ICAAP) u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Sve članice Grupe dužne su da uspostave i primene proces upravljanja rizicima zasnovan na osnovnim principima definisanim u Proceduri za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe, u skladu sa prirodnom, obimom i složenošću svojih poslovnih aktivnosti.

Grupa sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne. Članice Grupe obezbeđuju da u svakom trenutku raspolažu takvim nivoom i takvom strukturu internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza, održavanje poverenja akcionara i deponenata u sigurnost i stabilnost poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala sprovodi se u skladu sa:

- Odlukom o upravljanju rizicima banke;
- Odlukom o adekvatnosti kapitala banke;
- Internim aktima članica Grupe kojima se reguliše interna procena adekvatnosti kapitala, a na bazi principa definisanih Procedurom za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe;

Cilj ICAAP-a je procena internih kapitalnih zahteva za pojedinačne vrste rizika kao i ukupnih kapitalnih zahteva odnosno ukupnog raspoloživog internog kapitala potrebnog za pokriće svih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Planiranjem raspoloživog internog kapitala osigurava se i održavanje nivoa kapitala koji može da podrži dalji rast plasmana, da uposi buduće izvore sredstava, da osigura kontinuitet u sprovođenju politike poslovanja. Planiranje regulatornog i internog kapitala sprovodi se za period od tri godine.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala ispunjava sledeće kriterijume:

- zasnovan je na procesu identifikacije i merenja, odnosno procene rizika;
- pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i praćenje značajnih rizika kojima je Grupa izložena ili može biti izložena u svom poslovanju
- obezbeđuje adekvatan nivo raspoloživog internog kapitala u skladu sa rizičnim profilom Grupe;
- uključen je na adekvatan način u sistem upravljanja i donošenja odluka;
- predmet je redovne analize, praćenja i provere od strane Odbora direktora.

Proces interne procene adekvatnosti kapitala obuhvata sledeće faze:

- utvrđivanje materijalno značajnih rizika;
- izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;
- utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva;
- utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva u uslovima stresa;
- poređenje:
  - regulatornog kapitala i raspoloživog internog kapitala,
  - minimalnih kapitalnih zahteva i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike i
  - zbiru minimalnih kapitalnih zahteva i ukupnih internih kapitalnih zahteva.

Grupa koristi sledeće pristupe i metode za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za svaki od identifikovanih materijalno značajnih rizika i to:

- Kreditni rizik - Standardizovanipristup;
- Rizik koncentracije - Interni model zasnovan na Herfindahl-Hirschman Indeksu (HHI)
- Kreditno-devizni rizik - Interni model;

- Tržišni rizici - Standardizovani pristup;
- Operativni rizik - Pristup osnovnog indikatora;
- Rizik likvidnosti - GAP likvidnosti;
- Rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi - Metod modifikovanog trajanja (GAP Duration);
- Ostali rizici - Grupa izdvaja 5% regulatorno obračunatih kapitalnih zahteva za ostale rizike.
- izdvaja 5% regulatorno obračunatih kapitalnih zahteva za ostale rizike.

Za sve navedene rizike sprovodi se stres testiranje za materijalno značajne rizike i obračunavaju se kapitalni zahtevi u uslovima stresa.

6. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na zaštitne slojeve kapitala

6.1 Podaci o geografskoj raspodeli izloženosti značajnih za izračunavanje kontracicličnog zaštitnog sloja kapitala

RBR		Opšte kreditne izloženosti		Izloženosti iz knjige trgovanja		Izloženosti po osnovu sekjuritizacije		Kapitalni zahtevi				Ponderi kapitalnih zahteva	Stopa kontracicličnog zaštitinog sloja kapitala
		Iznos izloženosti prema standardizovanim pristupu	Iznos izloženosti prema IRB pristupu	Zbir dugih i kratkih pozicija a iz knjige trgovana	Iznos izloženo sti iz knjige trgovanj a prema internom modelu	Iznos izloženos ti prema standardi zovanom pristupu	Iznos izloženost i prema IRB pristupu	Od čega: opšte kreditne izloženosti	Od čega: izloženo sti iz knjige trgovanj a	Od čega: izloženo sti po osnovu sekjuritizacije	Ukupno		
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.	Raščlanjava nje po državama												
1.1.	HOLANDIJA	5.867.582						469.407	0		469.407	4,64	0,00
1.2.	REPUBLIKA SRBIJA	120.610.667		50.047				9.648.853	0		9.648.853	95,36	0,00
2.	UKUPNO	126.478.249		50.047				10.118.260	0		10.118.260	100,00	0,00

U izloženosti prema Republici Srbiji su prikazane i izloženosti prema Hrvatskoj, Crnoj Gori, Rusiji, Velikoj Britaniji , SAD i Belgiji prema kojima je Grupa na dan 31.12.2017. imala izloženost preko 10 mio rsd , kao i veliki broj drugih zemalja prema kojima je Grupa imala zanemarljivu izloženost.

6.2. Podaci o iznosu kontracicličnog zaštitnog sloja kapitala

1.	Ukupna rizična aktiva	153.768.346
2.	Specifična stopa kontracicličnog zaštitnog sloja kapitala	0.0%
3.	Zahtev za kontraciclični zaštitni sloj kapitala banke	0

7. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na izloženosti Bankarske grupe rizicima i pristupe za merenje odnosno procenu rizika

7.1 Kreditni rizik

Grupa procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši u skladu sa MRS 39 i MRS 37

Utvrđivanje pojedinačno značajne izloženosti

Prilikom definisanja pojedinačno materijalne izloženosti uzet je u obzir nivo diversifikacije portfolija, limiti koji su definisani u okviru kreditnog procesa kao i stepen razvijenosti modela za obračun ispravke vrednosti na grupnoj osnovi.

Analiza navedenih parametara pokazuje koncentraciju portfolija i sami limiti u okviru kreditnog procesa su značajno veći, ipak Grupa se odlučila za niži iznos pojedinačno značajnog potraživanja. Grupa je utvrdila da je pojedinačno značajna izloženost ukupna izloženost prema klijentu (pravnom ili fizičkom licu) koja prelazi 6.000.000 RSD na dan obračuna.

Iznos pojedinačno značajne izloženosti se revidira jednom godišnje ili češće po potrebi.

Utvrđivanje objektivnog dokaza obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, Grupa razmatra postojanje sledećih objektivnih dokaza obezvređenja:

1. Finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju;
2. Postoje podaci o neizmirivanju obaveza, o učestalom kašnjenju u izmirivanju dospelih obaveza po kamati, naknadi i/ili glavnici kredita ili je evidentno neispunjavanje drugih ugovornih obaveza dužnika:
  - Najkasnije kada je dužnik u docnji 90 dana po osnovu bilo kog plasmana;
  - Kredit je problematičan u skladu sa Odlukom o izveštavanju banaka (NPL).
3. Uslovi otplate plasmana su bitno izmenjeni usled finansijskih teškoća dužnika u odnosu na prvobitno ugovorene, odnosno omogućene su povlastice dužniku koje ne bi bile uzete u obzir u nekim drugim okolnostima. Te povlastice se odnose na:
  - Promenu uslova pod kojim je plasman odobren, a koje dužnik nije u mogućnosti da ispunjava zbog finansijskih teškoća i koja ne bi bila odobrena da dužnik nije u finansijskim teškoćama.
  - Potpuno ili delimično refinansiranje plasmana, koje ne bi bilo odobreno da dužnik nije u finansijskim teškoćama,

Ukoliko se klijent nakon restrukturiranja „oporavi“-otplaćuje obaveze u skladu sa novougovorenim planom otplate u periodu od godinu dana, Grupa će smatrati da ne postoji objektivan dokaz obezvređenja i klijenta će uključiti u obračun obezvređenja na grupnoj osnovi, odnosno smatra se neobezvređenim.

4. Izvesno pokretanje stečajnog postupka nad dužnikom ili pokretanje druge vrste finansijske reorganizacije.
5. Ukoliko je status dužnika u APR: u postupku je brisanja iz Registra, brisan iz Registra, u postupku je likvidacije, likvidiran.

S obzirom da neki od navedenih podataka nisu dostupni za sve SME klijente, zatim za preduzetnike, fizička lica i nosioce poljoprivrednih gazdinstava, za procenu obezvređenja potraživanja od ovih dužnika koristi se samo neki od njih:

- za preduzetnike pored dana docnje u izmirivanju obaveza koristi i podatke o statusu dužnika u APR-u, kao i podatak o broju dana blokade računa
- za fizička lica i nosioce poljoprivrednih gazdinstava jedini relevantan pokazatelj obezvređenja je broj dana docnje u izmirivanju obaveza.

Grupa procenu obezvređenja potraživanja, odnosno obračun ispravke vrednosti bilanske aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama vrši na pojedinačnoj i na grupnoj osnovi.

Procena obezvređenja na pojedinačnoj osnovi se vrši za sve pojedinačno značajne klijente kod kojih je identifikovano postojanje objektivnog dokaza obezvređenja.

Procena obezvređenja bilanske aktive na pojedinačnoj osnovi obuhvata procenu sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova i obračun iznosa tog obezvređenja za svako pojedinačno potraživanje od dužnika koje je uključeno u ovu procenu.

Dodatno, Grupa na pojedinačnoj osnovi vrši procenu obezvređenja za potraživanja od banaka.

Pojedinačna procena obezvređenja plasmana je zasnovana na proceni očekivanog vremena naplate tj. projekciji očekivanih novčanih tokova od naplate potraživanja. Ova procena obezvređenja je zasnovana na diskontovanju očekivanih budućih novčanih tokova tj. na svođenju projektovanih priliva od naplate potraživanja na sadašnju vrednost. Prilikom procene očekivanih novčanih tokova od prodaje kolateralna, procenjuje se očekivano vreme naplate kao i procenat realizacije uzetih kolateralna. Očekivano vreme naplate kao i procenat realizacije zavisi od vrste sredstava obezbeđenja (vrste nepokretnosti, depozit), od hipotekarnog reda upisanog u zvaničnim zemljšnjim knjigama, od lokacije na kojoj se ista nalazi. Iznos procenjenog obezvređenja potraživanja se utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti potraživanja i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova po tom potraživanju.

Procena verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi obuhvata procenu nadoknadivosti budućih novčanih odliva za svaku pojedinu preuzetu vanbilansnu obavezu za dužnike čije se bilanske obaveze sagledavaju na individualnoj osnovi, kao i obračun iznosa verovatnog gubitka za svaku pojedinačnu vanbilansnu stavku uključenu u procenu.

Nenadoknadivim budućim novčanim odlivima smatra se nominalni iznos očekivanih novčanih odliva po osnovu vanbilansnih obaveza umanjen za iznos za koji se osnovano procenjuje da će ga nadoknadi dužnik ili će biti nadoknađen po osnovu naplate iz sredstava obezbeđenja konkretnog potraživanja.

Iznos verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki jednak je sadašnjoj vrednosti očekivanih nenadoknadivih budućih novčanih odliva po tim stavkama.

Procenu obezvređenja bilanske aktive i verovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na grupnoj osnovi Grupa vrši za: sva potraživanja kod kojih se obezvređenje ili gubici ne mogu direktno povezati sa samim potraživanjem (potraživanja od dužnika koji nisu u default-u) ali za koja se na osnovu iskustva može proceniti da ista objektivno postoje u kreditnom portfoliju.

Ova procena se vrši za:

- potraživanja koja nisu pojedinačno značajna,
- potraživanja kod kojih se obezvređenje ne procenjuje na individualnoj osnovi
- potraživanja za koja se pri proceni na pojedinačnoj (individualnoj) osnovi utvrđi da ne postoji objektivan dokaz o obezvređenju bilanske aktive ili verovatan gubitak po osnovu vanbilansnih stavki, odnosno kod kojih na pojedinačnoj osnovi nije utvrđen iznos obezvređenja, odnosno iznos verovatnog gubitka.

Grupna procena obezvređenja performing potraživanja bazira se na određivanju verovatnoće nastanka default statusa (PD) i procene gubitka u slučaju default-a (LGD).

Grupna procena obezvređenja non-performing portfolija je bazirana na procenjenom gubitku u slučaju default-a, jer je default već nastao. PD se procenjuje posmatranjem potraživanja koja nisu u default-u tokom određenog vremenskog perioda i obračunom procenata potraživanja koja uđu u default tokom tog perioda. Verovatnoća nastanka default statusa (PD) u periodu identifikacije gubitka procenjuje se

korišćenjem tranzisionih matrica. Ove matrice pokazuju tranzicije partija/plasmana dužnika iz različitih grupa performing portfolija u default status u periodu između dva datuma. Gubitak u slučaju default-a (LGD), predstavlja iznos plasmana koji nisu nadoknađeni, odnosno iznos plasmana koji se ne vrate u redovan status i plasmana koji se ne nadoknade primenom procedura naplate potraživanja.

Način procene LGD je analiza kojom se posmatraju nadoknade u određenom periodu na populaciji kredita koji su bili u default-u na početku tog perioda. U obračun LGD-a mogu se uključiti i klijenti koji na početku posmatranog perioda nisu bili u default-u, ali su u međuvremenu ušli u status default-a.

Procenjeni period identifikacije gubitaka (LIP) odgovara periodu za koji se računa PD.

Pri proceni verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi Grupa koristi procente ispravke vrednosti obračunate za bilansne izloženosti dužnika na grupnoj osnovi uz primenu odgovarajućih faktora kreditne konverzije (u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke).

7.1.1 Ukupan iznos izloženosti Bankarske grupe

U sledećoj tabeli prikazujemo iznos bruto izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, uključujući bruto izloženosti na dan 31.12.2016. godine i na dan 31.12.2017. godine kao i iznos prosečnih izloženosti u tom periodu:

U '000 RSD

Klase izloženosti	Bruto izloženost na dan 31.12.16. *	Bruto izloženost na dan 31.12.17. **	Prosečna bruto izloženost
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	47.316.544	40.467.433	43.891.989
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	2.467.429	1.707.668	2.087.549
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	63.690	-	31.845
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-
6) izloženosti prema bankama	11.409.707	13.868.850	12.639.278
7) izloženosti prema privrednim društvima	584.436.703	648.097.430	616.267.066
8) izloženosti prema fizičkim licima	64.769.623	92.397.085	78.583.354
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	19.198.872	9.599.436
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	24.888.700	25.169.962	25.029.331
11) visokorizične izloženosti	-	-	-
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	4.921.823	4.776.821	4.849.322
14) vlasnička ulaganja	-	1.497.350	748.675
15) ostale izloženosti	47.173.591	63.524.960	55.349.276
Ukupno:	787.447.812	910.706.430	849.077.121

* na dan 31.12.2016. god. u primeni je bila Bazel II regulativa

** na dan 31.12.2017. god. u primeni je Bazel III regulativa

U klasu izloženosti u statusu neizmirenja obaveza Grupa raspoređuje sva pojedinačna potraživanja po osnovu kojih je dužnik u docnji duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, s tim što se dužina docnje i materijalni značaj iznosa u docnji utvrđuju na način propisan odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

U tabeli u nastavku prikazujemo iznos bruto izloženosti na dan 31.12.2017. godine kao i iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom po klasama izloženosti:

Klase izloženosti	Bruto izloženost na dan 31.12.17.	Iznos aktive ponderisane kreditnim rizikom
1) izloženosti prema državama i centralnim bankama	40.467.433	-
2) izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	1.707.668	1.230.203
3) izloženosti prema javnim administrativnim telima	-	-
4) izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-	-
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-
6) izloženosti prema bankama	13.868.850	6.244.148
7) izloženosti prema privrednim društvima	648.097.430	66.173.657
8) izloženosti prema fizičkim licima	92.397.085	14.267.663
9) izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	19.198.872	8.860.799
10) izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	25.169.962	16.058.491
11) visokorizične izloženosti	-	-
12) izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-	-
13) izloženosti po osnovu ulaganja u investicione fondove	4.776.821	2.712.460
14) vlasnička ulaganja	1.497.350	1.362.035
15) ostale izloženosti	63.524.960	17.043.144
Ukupno:	910.706.430	133.952.600

7.1.2 Geografska raspodela izloženosti

U narednoj tabeli prikazujemo geografsku raspodelu svih izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti:

Klase izloženosti	Bruto izloženost 31.12.2017.						Ukupno (Σ)
	Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	UAE	Ostalo	
Država i centr. banke	40.467.433	-	-	-	-	-	40.467.433
Lokalna samouprava	1.707.668	-	-	-	-	-	1.707.668
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-	-	-
Banke	5.125.327	6.852.516	1.021	797.423	892.331	200.231	13.868.850
Privredna društva	638.943.757	7.854.509	3.323	-	-	1.295.842	648.097.430
Fizička lica	91.017.558	643.798	103.678	3.132	-	628.919	92.397.085
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	19.198.872	-	-	-	-	-	19.198.872
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	24.619.236	270	831	549.589	2	33	25.169.962
Otvoreni investicioni fond	2.402.855	2.373.967	-	-	-	-	4.776.821
Vlasnička ulaganja	641.640	2.662	-	-	-	853.048	1.497.350
Ostale izloženosti	63.494.720	100	-	-	-	30.240	63.524.960
Ukupno (Σ)	887.619.064	17.727.723	108.853	1.350.145	892.333	3.008.314	910.706.430
Učešće :	97,46%	1,95%	0,01%	0,15%	0,10%	0,33%	100,00%

S obzirom da je najveći iznos izloženosti skoncentrisan na teritoriji Republike Srbije u nastavku dajemo pregled izloženosti po klasama izloženosti i to po regionima unutar Republike Srbije u 000 RSD:

Klase izloženosti	Beograd	Centralna Srbija	Kosovo	Vojvodina	Ukupno (Σ)
Država i centr. banke	40.453.838	13.410	-	185	40.467.433
Lokalna samouprava	-	1.318.647	-	389.021	1.707.668
Javna administrativna tela	-	-	-	-	-
Banke	4.364.142	232.082	6	529.097	5.125.327
Privredna društva	347.638.869	120.748.344	12.062	170.544.481	638.943.757
Fizička lica	29.614.854	41.852.646	171.040	19.379.017	91.017.558
Izloženosti obezbeđenje hipotekama	10.944.466	3.145.506	3.541	5.105.359	19.198.872
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	15.365.289	6.249.798	7.137	2.997.012	24.619.236
Otvoreni investicioni fond	2.402.855	-	-	-	2.402.855
Vlasnička ulaganja	354.688	162.515	19.050	105.387	641.640
Ostale izloženosti	52.037.125	9.946.789	-	1.510.805	63.494.720
Ukupno (Σ)	503.176.126	183.669.737	212.837	200.560.364	887.619.064
Učešće :	56,69%	20,69%	0,02%	22,60%	100,00%

7.1.3 Raspodela izloženosti Bankarske grupe prema sektorima (u 000 RSD)

Sektor/Klase izloženosti	Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Jav. admi.tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbedene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće	
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	454.304.466	22.475.030	13.012.287	13.998.720	-	385.224	2	504.175.730	55,36%	
	Obezvređenje	-	-	-	1.596.746	32.636	41.897	3.419.306	-	31.659	-	5.122.245	32,78%	
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	55.547.385	895.941	2.599.730	444.203	-	4.026	-	59.491.285	6,53%	
	Obezvređenje	-	-	-	57.324	1.510	8.844	221.241	-	-	-	288.920	1,85%	
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	60.419.543	2.395.575	2.583.506	-	-	1.758.516	67.157.139	7,37%	
	Obezvređenje	-	-	-	-	13.290	548	820.284	-	-	288	834.410	5,34%	
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	2.677.397	125.809.989	1.375.125	655.419	6.695.421	-	24.933	22.984.303	160.222.586	17,59%	
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	1.147	4.938.591	-	24.933	27.993	4.992.664	31,95%	
Javni sektor	Potraživanje	24.857.136	1.707.668	-	-	800.500	-	-	590.043	-	288	1.945.779	29.901.415	3,28%
	Obezvređenje	-	30.850	-	-	2.759	-	-	479.908	-	-	35	513.552	3,29%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	15.610.297	-	-	2.436.734	136.803	1.887	-	140.535	2.402.855	227.168	36.806.119	57.762.398	6,34%
	Obezvređenje	102.375	-	-	70	21	4	-	22.668	-	3.577	3.428.507	3.557.221	22,76%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	1.724.020	3.931.493	281.695	67.405	-	-	-	6.004.613	0,66%	
	Obezvređenje	-	-	-	-	739	4.861	769	44.623	-	-	-	50.991	0,33%
Privat.dom.sa zap.lic.i eg.polj.pr.o	Potraživanje	-	-	-	-	620.595	2.264.980	254.166	73.718	-	-	-	3.213.459	0,35%
	Obezvređenje	-	-	-	-	-	2.069	1.299	31.168	-	-	-	34.536	0,22%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	8.754.718	9.153.673	1.033.086	-	576.412	2.373.967	855.710	30.240	22.777.806	2,50%
	Obezvređenje	-	-	-	4	25.296	23	-	206.083	-	-	-	231.405	1,48%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	40.467.433	1.707.668	-	13.868.850	648.097.430	92.397.085	19.198.872	25.169.962	4.776.821	1.497.350	63.524.960	910.706.430	100,00%
	Obezvređenje	102.375	30.850	-	74	1.682.885	54.393	54.505	10.183.871	-	60.169	3.456.822	15.625.944	100,00%

U nastavku dajemo pregled raspodele izloženosti po klasama izloženosti i sektorima i to za izloženosti za koje je izvršena ispravka vrednosti:

Sektor/Klase izloženosti	Država i centr. banke	Lokalna samouprava	Javna administrativna tela	Banke	Privredna društva	Fizička lica	Izloženosti obezbedene hipotekama	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Otvoreni investicioni fondovi	Vlasnička ulaganja	Ostalo	Ukupno (Σ)	Učešće	
Sektor privrednih društava	Potraživanje	-	-	-	54.895.871	3.582.653	5.149.636	13.526.870	-	31.794	2	77.186.826	58.58%	
	Obezvredjenje	-	-	-	1.596.746	32.636	41.897	3.419.306	-	31.659	-	5.122.245	32.78%	
	Dospelo	-	-	-	1.667.998	293.367	676.210	4.924.433	-	-	-	7.562.008	39.40%	
Sektor javnih preduzeća	Potraživanje	-	-	-	8.936.958	415.548	2.024.402	403.203	-	-	-	11.780.110	8.94%	
	Obezvredjenje	-	-	-	57.324	1.510	8.844	221.241	-	-	-	288.920	1.85%	
	Dospelo	-	-	-	222.731	-	-	304.290	-	-	-	527.021	2.75%	
Sektor stanovništva	Potraživanje	-	-	-	-	14.652.710	1.831.471	2.394.078	-	-	105.576	18.983.835	14.41%	
	Obezvredjenje	-	-	-	-	13.290	548	820.284	-	-	288	834.410	5.34%	
	Dospelo	-	-	-	-	1.064.141	41.470	1.715.759	-	-	24.648	2.846.019	14.83%	
Sektor drugih komitenata	Potraživanje	-	-	-	-	-	254.805	6.686.426	-	24.933	429.731	7.395.895	5.61%	
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	1.147	4.938.591	-	24.933	27.993	4.992.664	31.95%	
	Dospelo	-	-	-	-	-	1.218	6.679.162	-	-	5.329	6.685.709	34.83%	
Javni sektor	Potraživanje	7	1.687.414	-	-	627.240	-	-	514.669	-	-	7.568	2.836.898	2.15%
	Obezvredjenje	-	30.850	-	-	2.759	-	-	479.908	-	-	35	513.552	3.29%
	Dospelo	-	158.759	-	-	-	-	-	514.563	-	-	-	673.322	3.51%
Sektor finan. i osiguranja	Potraživanje	102.375	-	-	13.731	4.847	1.792	-	29.063	-	11.391	6.504.814	6.668.012	5.06%
	Obezvredjenje	102.375	-	-	70	21	4	-	22.668	-	3.577	3.428.507	3.557.221	22.76%
	Dospelo	-	-	-	109	-	-	-	2.716	-	-	-	2.825	0.01%
Sektor preduzetnika	Potraživanje	-	-	-	-	125.889	452.152	119.736	67.002	-	-	-	764.778	0.58%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	739	4.861	769	44.623	-	-	-	50.991	0.33%
	Dospelo	-	-	-	-	-	76.346	11.365	63.891	-	-	-	151.602	0.79%
Privatna domaća sa zapos. licima i reg. polj. pro	Potraživanje	-	-	-	-	-	211.062	155.240	56.005	-	-	-	422.307	0.32%
	Obezvredjenje	-	-	-	-	-	2.069	1.299	31.168	-	-	-	34.536	0.22%
	Dospelo	-	-	-	-	-	41.118	74.003	55.069	-	-	-	170.189	0.89%
Sektor stranih lica	Potraživanje	-	-	-	546	5.143.075	8.069	-	575.725	-	-	-	5.727.415	4.35%
	Obezvredjenje	-	-	-	4	25.296	23	-	206.083	-	-	-	231.405	1.48%
	Dospelo	-	-	-	-	-	114	-	575.707	-	-	-	575.821	3.00%
Ukupno (Σ)	Potraživanje	102.381	1.687.414	-	14.277	69.733.879	19.323.986	9.535.290	24.253.041	-	68.117	7.047.692	131.766.077	100.00%
	Obezvredjenje	102.375	30.850	-	74	1.682.885	54.393	54.505	10.183.871	-	60.169	3.456.822	15.625.944	100.00%
	Dospelo	-	158.759	-	109	1.890.729	1.475.085	804.266	14.835.589	-	-	29.977	19.194.515	100.00%

7.1.4 Raspodela izloženosti prema preostalom dospeću

U '000 RSD

Klase izloženosti	Preostala ročnost (vrednost izloženosti)					Ukupno (Σ)
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseci	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	
Država i centr. banke	17.371.851	2.420.359	1.019.306	534.881	20.160.560	41.506.958
Lokalna samouprava	76.505	705	-	26.517	1.549.593	1.653.320
Javna admi. tela	-	-	-	-	-	-
Banke	9.659.878	12.261	-	12.089	1.450	9.685.677
Privredna društva	2.770.163	2.013.102	6.245.976	15.407.791	39.736.626	66.173.657
Fizička lica	588.296	474.855	862.793	1.310.831	15.786.776	19.023.551
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	2.127.946	45.837	16.235	6.543.711	3.417.653	12.151.382
Izloženosti obezbeđene hipotekama	311.034	184.563	712.704	2.933.759	14.378.253	18.520.313
Otvoreni investicioni fondovi	4.772.136	-	-	-	-	4.772.136
Vlasnička ulaganja	508.604	-	-	-	853.431	1.362.035
Ostale izloženosti	16.674.765	103.907	165.706	235.458	17.714.726	34.894.562
Ukupno (Σ)	54.861.177	5.255.589	9.022.720	27.005.037	113.599.069	209.743.592

7.1.5 Obezvredena potraživanja i potraživanja u docnji prema geografskim područjima na dan 31.12.2017.godine

U '000 RSD

Docnja/Regije		Obezvredena potraživanja na dan 31.12.2017.					Ukupno (Σ)
		Republika Srbija	Evropska unija	SAD	Ruska Federacija	Ostalo	
0 bucket	Potraživanje	107.420.742	3.849.184		7	1.301.630	112.571.563
	Obezvredenje	5.628.932	16.942		7	8.368	5.654.248
1-30 dana	Potraživanje	3.859.456	140			21	3.859.617
	Obezvredenje	140.925	10			8	140.942
31-60 dana	Potraživanje	1.283.305					1.283.305
	Obezvredenje	65.337					65.337
61-90 dana	Potraživanje	455.187				1	455.188
	Obezvredenje	91.233					91.233
preko 90 dana	Potraživanje	13.045.984		831	549.582	8	13.596.405
	Obezvredenje	9.471.083		831	202.263	8	9.674.184
Ukupno (Σ)	Potraživanje	126.064.674	3.849.323	831	549.589	1.301.660	131.766.078
	Obezvredenje	15.397.509	16.951	831	202.270	8.383	15.625.944

7.1.6 Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama

Elementi	Početno stanje 01.01.2017.	Povećanje u periodu	Smanjenje u periodu	Otpisi+ prenos na vanbilans	Kursne razlike	Ostalo	Obračunato krajnje stanje na 31.12.2017
Iznos obezređenja bilanske aktive	20.399.398	5.267.938	-4.942.341	-14.595.293	-300.696	6.237.282	12.066.288
Iznos verovatnog gubitka po vanb. stavkama	55.313	198.646	-129.600	0	-864	14.631	138.126
UKUPNO:	20.454.711	5.466.584	-5.071.941	-14.595.293	-301.560	6.251.913	12.204.414

7.1.7 Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije (po Odluci Narodne Banke Srbije o klasifikaciji)

Raspodelu izloženosti prema kategorijama klasifikacije kao i iznose obračunate i potrebne rezerve dajemo u nastavku:

U '000 RSD			
Kategorija klasifikacije	Bruto potraživanje	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stawkama
A	58.187.789	-	-
B	49.916.816	882.476	296.397
V	50.536.554	6.098.856	1.644.528
G	8.755.511	2.221.041	760.253
D	18.710.261	18.240.108	2.965.790
N (ne klasificuje se)	724.599.500	-	-
Ukupno (Σ)	910.706.430	27.442.480	5.666.967

7.1.8 Kreditni rejtinzi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Grupa je internim aktima definisala upotrebu eksternih rejtinga za potrebe izračunavanja kapitalnih zahteva za kreditni rizik. Za potrebe određivanja nivoa kreditnog kvaliteta za klasu izloženosti prema državama i centralnim bankama i klasu izloženosti prema bankama, Grupa koristi kreditne rejtinge Agencije za rejting Moody's Investor Service Ltd. koja je, po rešenju Narodne banke Srbije (Rešenje G br. 1370 od 28.02.2012. godine), trenutno jedina podobna agencija za rejting u Srbiji.

Za ostale izloženosti Grupa primenjuje pondere kreditnog rizika propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema državama i centralnim bankama za koje postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting vrši se prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

Grupa izloženostima prema Republici Srbiji, Narodnoj banci Srbije, kao i državama i centralnim bankama država članica Evropske unije, koje su izražene i koje se izmiruju u njihovim nacionalnim valutama, dodeljuje ponder rizika 0%. Ostalim izloženostima prema državama i centralnim bankama za koje ne postoji kreditni rejting izabrane agencije za rejting, odnosno na koje se ne primenjuje ponder rizika 0%, dodeljuje se ponder rizika 100%.

Grupa kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.

Grupa izloženostima prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca a koje su izražene i koje se izmiruju u nacionalnoj valuti dužnika, dodeljuje ponder rizika za jednu kategoriju lošiji od pondera propisanog za izloženosti prema državi u kojoj banka-dužnici ima sedište s tim da taj ponder ne može biti niži od 20%.

Raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji je preostali rok dospeća duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

Dodatno, raspored kreditnih rejtinga u odgovarajuće nivoe kreditnog kvaliteta za izloženosti prema bankama čiji preostali rok dospeća nije duži od tri meseca i za koje postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting vrši prema tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Grupa izloženostima prema bankama koje ne postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u tabeli u nastavku:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Izloženostima prema bankama grupa dodeljuje ponder rizika 100% ukoliko za izloženosti prema državi u kojoj banka-dužnik ima sedište ne postoji kreditni rejting.

Grupa izloženostima prema bankama čija ugovorena efektivna ročnost nije duža od tri meseca i za koje ne postoji kreditni rejting Izabrane agencije za rejting dodeljuje ponder kreditnog rizika 20%.

Grupa izloženostima prema bankama koje predstavljaju ulaganja u kapital ili u elemente kapitala propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala Grupa dodeljuje ponder kreditnog rizika 100%, osim kad ta ulaganja predstavljaju odbitnu stavku od kapitala Grupe.

U narednoj tabeli dajemo prikaz iznosa izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za klasu izloženosti prema bankama (stanje na dan 31.12.2017. godine):

U '000 RSD							
Kreditni rejting izabrane agencije za rejting (Moody's)	Nivo kreditnog kvaliteta	Država porekla banke	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagođavanja i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti materijalne kreditne zaštite	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
	Preferenčijalni tretman	SRBIJA	5.114.132	1.048	5.113.084	-	5.113.084
Ukupno Srbija:			5.114.132	1.048	5.113.084	-	5.113.084
Aaa	1	NEMAČKA, SAD	6.271	10	6.262	-	6.262
Aa1		AUSTRIJA	2.632.379	3	2.632.376	-	2.632.376
Aa2		FRANCUSKA, UAE	1.965.054	7.724	1.957.330	-	1.957.330
Ukupno za nivo 1:			4.603.704	7.736	4.595.968	-	4.595.968
Baa2	3	ITALIJA	14.770	1.287	13.483	-	13.483
Ukupno za nivo 3:			14.770	1.287	13.483	-	13.483
Ba1	4	RUSIJA	797.423	-	797.423	-	797.423
Ba2		HRVATSKA	1	1	-	-	-
Ukupno za nivo 4:			797.425	1	797.423	-	797.423
B1	5	CRNA GORA	101.458	-	101.458	-	101.458
B3		BIH, EGIPAT	98.760	-	98.760	-	98.760
Ukupno za nivo 5:			200.218	-	200.218	-	200.218
Caa2	6	GRČKA	3.138.588	1	3.138.586	-	3.138.586
Ukupno za nivo 6:			3.138.588	1	3.138.586	-	3.138.586
	Bez rejtinga		13	-	13	-	13
Ukupno bez rejtinga:			13	-	13	-	13
Ukupno za klasu izloženosti prema Bankama:			13.868.850	10.074	13.858.775	-	13.858.775

7.1.9 Podaci, odnosno informacije koji se odnose na pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji predstavlja zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, i izloženosti banke i iskazuje se u procentima.

Grupa je na dan 31.decembar 2017. godine izračunala pokazatelj leveridža u skladu sa Odlukom o izveštavanju banaka i on je iznosio 12,73%.

7.1.10 Podaci, odnosno informacije koji se odnose na tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Grupa može vršiti prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja tog rizika ako, radi smanjenja ovog rizika, koristi podobne instrumente kreditne zaštite i ako su ispunjeni uslovi za priznavanje kreditne zaštite, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Grupa je u okviru Procedure za upravljanje rizicima na nivou bankarske Grupe definisala način primena tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Grupa aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine primenom jednostavnog metoda, na način da obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Grupa primenjuje ponder kreditnog rizika 0% samo ako su izloženost i sredstvo obezbeđenja izraženi u istoj valuti, u protivnom primenjuje ponder kreditnog rizika 20%. I za jedan i za drugi slučaj važi ograničenje da mora postojati ročna usklađenost između instrumenata kreditne zaštite i odnosne izloženosti.

Grupa primenjuje podobne instrumente nematerijalne kreditne zaštite u kojima je pružalač kreditne zaštite isključivo država tj. Republika Srbija.

Grupa aktivu ponderisanu kreditnim rizikom prilagođava za efekte korišćenja instrumenata nematerijalne kreditne zaštite na taj način što obezbeđenom delu odnosne izloženosti dodeljuje ponder kreditnog rizika pružaoca zaštite koji je utvrđen u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke umesto pondera kreditnog rizika ove izloženosti utvrđenog, takođe u skladu sa pomenutom Odlukom.

Iznos primenjenih instrumenata kreditne zaštite na dan 31.12.2017. godine po klasama izloženosti iznosi:

Klase izloženosti	Bruto izloženost	Specifična prilagođavanja za kreditni rizik, dodatna prilagodavanja i potrebna rezerva	Neto izloženost	Instrumenti nematerijalne kreditne zaštite	Instrumenti materijalne kreditne zaštite (u obliku finansijske imovine)	Neto izloženost posle primene kreditne zaštite
Država i centr. banke	40.467.433	129.278	40.338.155	-	-	41.506.958
Lokalna samouprava	1.707.668	37.326	1.670.342	-	-	1.670.342
Javna administrativna tela	0	-	-	-	-	-
Banke	13.868.850	10.074	13.858.775	-	-	13.858.775
Privredna društva	648.097.430	3.495.398	644.602.032	1.168.803	2.768.693	640.664.535
Fizička lica	92.397.085	627.647	91.769.438	-	963.504	90.805.934
Izloženosti obezbeđene hipotekama	19.198.872	135.718	19.063.154	-	-	19.063.154
Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	25.169.962	12.708.399	12.461.563	-	92.560	12.369.003
Otvoreni investicioni fond	4.776.821	4.686	4.772.136	-	-	4.772.136
Vlasnička ulaganja	1.497.350	135.315	1.362.035	-	-	1.362.035
Ostale izloženosti	63.524.960	4.047.607	59.477.353	-	47.211	63.302.110
Ukupno:	910.706.430	21.331.449	889.374.981	1.168.803	3.871.968	889.374.981

7.2 Rizik druge ugovorne strane (counterparty risk)

Rizik druge ugovorne strane jeste rizik od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

Grupa je dužna da izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za izloženosti riziku druge ugovorne strane po osnovu sledećih pozicija iz knjige trgovanja i bankarske knjige:

- finansijskih derivata;
- kreditnih derivata;
- repo i reverse repo transakcija;
- transakcija davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe;
- transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti;
- transakcija sa dugim rokom izmirenja.

Grupa je ovoj vrsti rizika izložena po osnovu reverse repo transakcija kao i po osnovu finansijskih derivata.

Za potrebe obračuna izloženosti riziku druge ugovorne strane Grupa koristi metod tekuće izloženosti (za finansijske derive) i složeni metod za obračun prilagođene vrednosti transakcije i kolaterala u slučaju repo i reverse repo transakcija.

Saglasno metodu tekuće izloženosti, iznos izloženosti izračunava se kao zbir:

- Tekuće izloženosti po osnovu ugovora čija je vrednost pozitivna koja predstavlja tržišnu vrednost tog ugovora (za ugovore čija je vrednost negativna, tekuća izloženost jednaka je nuli) i
- Potencijalne izloženosti (RFE) u periodu preostalom do datuma dospeća ugovorne obaveze, koja se dobija kad se hipotetička vrednost glavnice svakog ugovora na dan izračunavanja pomnoži odgovarajućim faktorima konverzije propisanim u okviru Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

Prema složenom metodu, iznos izloženosti na koji se primenjuju ponderi kreditnog rizika izražava se kao efektivna vrednost izloženosti. Efektivna vrednost odnosne izloženosti jednaka je iznosu razlike između prilagođenih vrednosti odnosne izloženosti i sredstava obezbeđenja, ako je taj iznos negativan jednaka je 0.

Na dan 31.12.2017. godine, Grupa je imala sledeće izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane:
U '000 RSD

	Neto izloženost
Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu reverse repo transakcija	2.925.978

	Tekuća izloženost	Potencijalna izloženost	Ukupna izloženost
Izloženost riziku druge ugovorne strane po osnovu finansijskih derivata	20.984	36.706	57.690

Dodatno, na dan 31.12.2017. godine, obračunati kapitalni zahtev za rizik druge ugovorne strane iznosi 2,855 hiljada RSD.

7.3 Kamatni rizik

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Grupa izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika. Kamatni rizik se može ispoljiti u nekom od sledećih oblika:

- Rizik neuskladenosti dospeća i ponovnog određivanja cena - javlja se zbog različitih vremena dospeća (za fiksne kamatne stope) i različitih vremena ponovnog formiranja cene, odnosno

promene kamatnih stopa (kod varijabilnih kamatnih stopa) za kamatno osetljive stavke aktive, pasive i vanbilansa;

- Bazni rizik - javlja se zbog nesavršenosti tržišta, odnosno proizilazi iz razlika u periodičnosti, veličini ili smeru promena različitih referentnih kamatnih stopa za koje su vezane različite kategorije aktive, pasive i vanbilansnih stavki, sa inače sličnim karakteristikama u pogledu dospeća, odnosno ponovnog određivanja cene;
- Rizik opcije - javlja se iz ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (krediti s mogućnošću prevremene otplate, depoziti s mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.);
- Rizik krive prinosa - javlja se usled ročne neusklađenosti kod ponovnog formiranja cena i može izložiti članice Grupe promenama oblika krive prinosa.

Grupa koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analizu (Metod modifikovanog trajanja), Racio analizu, BPV (Basis Point Value) metodologiju i stres testiranje.

Za sprovođenje navedenih tehnika, Grupa sve kamatnosne stavke bilansa i vanbilansa raspoređuje u skladu sa ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) ili preostalim dospećem odnosne stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa).

GAP predstavlja razliku između iznosa kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive koji se raspoređuju unutar definisanih vremenskih korpi i pokazuje kako dve strane bilansa različito reaguju na promene kamatnih stopa:

- kada je GAP pozitivan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju pada kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti;
- kada je GAP negativan, Grupa je izložena riziku gubitka u slučaju rasta kamatnih stopa u posmatranoj valuti odgovarajuće ročnosti.

Rezultirajuće kratke i duge pozicije po svim vremenskim korpama se ponderišu „faktorima“ koji su dizajnirani tako da odražavaju osetljivost pozicija u različitim vremenskim korpama (modifikovano trajanje) pri pretpostavljenom standardnom šoku od 200 baznih poena paralelnog pomeranja referentne krive prinosa.

GAP modifikovanog trajanja i efekat na Kapital Grupe pri standarnom šoku od 200BP na dan 31.12.2017. godine

Valute	Nominalni Gap trajanja	Efekat promene kamatne stope 200 bp
EUR	-65,209,594	-1,304,192
RSD	21,829,915	436,598
USD	1,114,812	22,296
CHF	-3,570,084	-71,402
OSTALE VALUTE	-191,888	-3,838
TOTAL	-46,026,839	920,537

BPV metodologija predstavlja BPV (Basis Point Value) efekat koji promenu za 1 BP (bazni poen) kamatnosne krive po izabranoj valuti ima na netirane iznose aktivnih i pasivnih diskontovanih novčanih tokova raspoređenih po utvrđenim korpama.

Grupa na mesečnom nivou sprovodi navedene tehnike za merenje kamatnog rizika sumarno za sve valute i pojedinačno za značajne valute. Dobijeni podaci se koriste za sprovođenje stres testova na mesečnom nivou, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital.

Takođe, Grupa posebno sagledava rizik opcije odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita analizirajući istorijsko ponašanje klijenata uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih

pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Grupa vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

7.4 Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Bilansne i vanbilansne stavke koje nisu raspoređene u knjizi trgovanja, Grupa raspoređuje u bankarsku knjigu. Vlasničke hartije koje Grupa vodi u bankarskoj knjizi odnose se na učešća u kapitalu (ulozi) Grupe u kapitalu drugih pravnih lica i akcije (u daljem tekstu - učešća u kapitalu).

Učešća u kapitalu i akcije za koje postoji aktivno tržište i koja se kotiraju na njemu priznaju se po fer vrednosti, dok se ostala učešća u kapitalu i akcije, klasifikovane kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju priznaju po vrednosti po kojoj je izvršeno ulaganje ili po procenjenoj vrednosti.

Svođenje učešća u kapitalu na FER vrednost priznaje se u korist revalorizacionih rezervi (povećanje vrednosti), odnosno na teret revalorizacionih rezervi (smanjenje vrednosti) do visine prethodno formiranih revalorizacionih rezervi po ovom osnovu, a ostatak se priznaje kao nerealizovani gubitak. U knjigovodstvenoj evidenciji svođenje na tržišnu vrednost vrši se na dan bilansa, a na osnovu podataka o prosečnim cenama sa berze na dan bilansa.

Izloženost po osnovu vlasničkih ulaganja (ucešća u kapitalu) na 31.12.2017. godine daje se u narednoj tabeli:

Opis	Komada	U '000 RSD Vrednost
UČEŠĆA KOJA SE KOTIRAJU NA BERZI		1,370,013
KOMPANIJA POLITIKA AD BEOGRAD	120,607	1,809
AMS OSIGURANJE AD BEOGRAD	5,280	2,624
HTP BUDVANSKA RIVIJERA	1,256,610	853,048
KOMERCIJALNA BANKA AD BEOGRAD	98,909	187,927
NIS AD NOVI SAD	99,150	71,785
KOPAONIK AD BEOGRAD	6,652	46,637
AD MILAN BLAGOJEVIĆ SMEĐEREVO	4,635	34,716
ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA AD BEOGRAD	8,158	30,185
METALAC AD GORNJI MILANOVAC	6,819	14,313
AD GOŠA MONTAŽA BEOGRAD	9,251	12,026
JUBMES BANKA AD BEOGRAD	1,542	10,623
AD NOVOSADSKI SAJAM NOVI SAD	18,572	7,466
ENERGOPROJEKT OPREMA AD BEOGRAD	1,613	5,968
MESSER TEHNOGAS AD BEOGRAD	358	4,555
ENERGOPROJEKT ENTEL AD BEOGRAD	227	3,746
SUNCE AD SOMBOR	494	2,223
HEMPRO AD BEOGRAD	3,642	2,185
VINO ŽUPA AD ALEKSANDROVAC	2,149	1,934
AD AERODROM NIKOLA TESLA BEOGRAD	1,118	1,673
PUPIN TELECOM AD BEOGRAD	66,848	1,671
AD PUTEVI UŽICE	5,373	1,612
DIJAMANT AD ZRENJANIN	36	1,548
A.D. VITAL VRBAS	1,468	1,541

AD ZLATARPLAST NOVA VAROŠ	601	1,442
LASTA AD BEOGRAD	1,182	526
VODA VRNJCI AD VRNJAČKA BANJA	71	283
AD TIGAR PIROT	6,051	278
PROGRES AD BEOGRAD	25,572	256
AD IKARBUS BEOGRAD	285	14
AD TAMNAVAPUT UB	333	7
CRNOGORSKI TELEKOM AD PODGORICA	122,818	23,281
JUGOPETROL AD PODGORICA	5,870	8,137
INSTITUT ZA FIZIKALNU MEDICINU, REHABILITACIJU U REUMATOLOGIJI DR SIMO MILOŠEVIĆ	2,864	7,841
HTP ULCINJSKA RIVIJERA AD ULCINJ	8,227	6,618
CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM AD PODGORICA	59,331	4,218
UNICREDIT SPA	540	997
TWITTER, INC	2,250	5,354
GOPRO INC.	6,100	4,577
MADRIGAL PHARMACEUTICALS INC.	400	3,639
STEREOTAXIS INC	7,100	563
SUNEDISON INC	4,800	162
VELOCITY SHARES DAILZ 2X VIX SHORT TERM ETN	10	5
OSTALA UČESĆA KOJA SE NE KOTIRAJU NA BERZI		2,320,308
AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	7	5
TELEKOM SRBIJA AD BEOGRAD	31	4
OTP BANKA AD NOVI SAD	84	12,490
DRUŠTVO ZA KONSALTING I MENADŽMENT POSLOVE TRŽIŠTE NOVCA AD BEOGRAD	3	134
ZVEZDA FILM AD NOVI SAD	1,199	971
BEOGRADSKA BERZA AD BEOGRAD	240	9,928
BETRATRANS doo	0	57
AIK NIŠ DOO BEOGRAD	0	418
YU TRADE ŽELEZNICK DOO	0	3,171
RRA ZLATIBOR DOO	0	28
SWIFT BELGIJA	0	1,666
GORENJSKA BANKA DD KRANJ	81,410	2,291,266
PLANINKA AD KURŠUMLIJA	5	170
SPRIZA MEDIA INC	2	0
UKUPNO		3,690,321

* U tabeli su prikazane neto knjigovodstvene vrednosti

Sumarni prikaz ovih izloženosti na dan 31.12.2017. godine dajemo u nastavku (U '000 RSD):

Učešća koja se ne kotiraju na berzi	2,380,476
Učešća koja se kotiraju na berzi	1,370,013
Ukupno	3,750,489
Ispravka vrednosti	-60,168
Neto izloženost	3,690,321

Dobici i gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Učešće u kapitalu u poslovnoj 2017.godini najvećim delom se odnosi na učešće u Gorenjskoj banci dd Kranj (u iznosu od 4,974,906 hiljada dinara na dan 31.decembar 2017.godine) i na akcije HTP Budvanke rivijere a.d, Budva (u iznosu od 838,740 hiljada dinara na dan 31.decembar 2017.godine).

Na dan 31.decembra 2017. godine Matično pravno lice, odnosno AIK banka kao njegovo zavisno lice poseduje 20.99% učešća u kapitalu pridruženog pravnog lica Gorenjska banka.

8. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava

8.1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja

Najviše matično društvo bankarske grupe sačinjava konsolidovani bilans stanja u okviru konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja u formi koja je propisana za brokersko dilerška društva od strane Komisije za hartije od vrednosti, dok za potrebe kontrole bankarske Grupe na konsolidovanoj osnovi od strane Narodne banke Srbije, najviše matično društvo Grupe sačinjava konsolidovani bilans stanja u formi za banke propisanoj od strane Narodne banke Srbije, tako da obrasci bilansa stanja po jednoj i drugoj regulativi nisu uporedivi po svim pozicijama te se ne mogu prikazati u formi Prilog 3 - PI-UPK.

Finansijski izveštaji članica bankarske grupe su konsolidovani metodom pune konsolidacije u skladu sa relevantnim MRS/MSFI i propisima NBS, a razlike u obuhvatu lica uključenih u konsolidaciju date su u sledećoj tabeli:

8.2. Razlike u obuhvatu konsolidacije

Naziv društva	Obuhvat konsolidacije za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi (Narodna banka Srbije)	Obuhvat konsolidacije u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (Komisija za hartije od vrednosti)
BDD. M&V Investment a.d. Beograd	X	X
AIK BANKA a.d. Beograd	X	X
M&V Real Estate d.o.o. Beograd		Uključen u obuhvat konsolidacije do trenutka otuđenja odnosno gubitka kontrole nad licem tokom 2017.
Jubanka a.d. Beograd	Uključena u obuhvat konsolidacije do pripajanja AIK Banci u 2017. godini	Uključena u obuhvat konsolidacije do pripajanja AIK Banci u 2017. godini

8.3. Razlike u pozicijama bilansa stanja

Pozicija bilansa stanja	Bilansa stanja sačinjen za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi (Narodna banka Srbije)	Bilans stanja iz konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (Komisija za hartije od vrednosti)	Razlika
Aktiva	212,519,252	213,078,560	-559,308
Obaveze	152,590,559	153,149,867	-559,308
Kapital	59,928,693	59,928,693	0
Dobitak	27,917,423	27,986,807	-69,384
Dobitak tekuće	15,005,849	15,006,970	-1,121

U 2017.godini nije bilo pravnih niti drugih smetnji za blagovremeni prenos kapitala i izmirivanje obaveza između Matičnog društva i podređenih društava u okviru poslovanja bankarske Grupe. Takođe, ni u narednom periodu se ne očekuju poteškoće u prenosu kapitala i izmirivanju obaveza između članica Grupe.